Arkadaş yurdunu alçaklara uğratma sakın!

TÜRK SOLU

Yıl : 1
Sayı : 36
23 Temmuz 1968
100 Kuruş

AMERİKALI DEFOL

Amerikan 6. Filosunun İstanbul'a gelişi önce İstanbul'da daha sonra yurdumuzun çeşitli bölgelerinde Amerikan aleyhtarı gösterilere yol açmıştır. Bu doğal bir gelişmenin sonucudur. Halkımız kendisine dost diye yutturulmak istenen Amerika'nın, kendisini nasıl sömürdüğünü emperyalizmin ne olduğunu artık anlamaya başlamıştır.

Bundan böyle, bir zamanlar yurdumuza elini kolunu sallaya sallaya gelen Amerikan askerleri, kenidlerini sömürgelerindeki gibi rahat hissedemiyecektir. Sokak aralarında üzerine dökülen mürekkepler yakın bir gelecekte yerini daha başka şeylere bırakacak ve defolup gidinceye kadar mücadele devam edecektir.

Türkiye halkı bağımsızlığını istemektedir. Bu kesin olarak ortaya çıkmıştır

«Türk milleti misafirperverdir» cümlesi çıkarcı çevrelerin istismarına yol açmaktadır. Antiemperyalist davranışların önüne set olarak çekilmeye çalışılmaktadır. Bu bakımdan gerçek milliyetçiler bu cümlenin anlamının saptırma gayretlerine karşı uyanık olmalıdırlar.

«Türk halkı misafirperverdir» cümlesi ardına gizlenmeye çalışılan işbirlikçilik gayretleri gözden kaçmamalıdır. Türkiye halkı elbette misafirperverdir. Ancak bu misafirperverlik, onun bağımsızlığının, onun egemenliğinin sınırına kadardır. O sınır aşıldı mı; çizmede aşılmış olur ve gelenler «geldikleri gibi giderler.»

Son olaylar, gençliğin ve halkın Amerikalılara nazikçe olmayan ihtarı niteliğindedir. Bu ihtarın biraz sertçe oluşu işbirlikçi çevreleri iyice telâşlandırmış, bağımsızlıktan yana olmakla birlikte kesin tavır alamıyanları tedirgin etmiş, emperyalizmin müsaadesi kadar onunla mücadele eder görünmek isteyenleri ise ürkütmüştür.

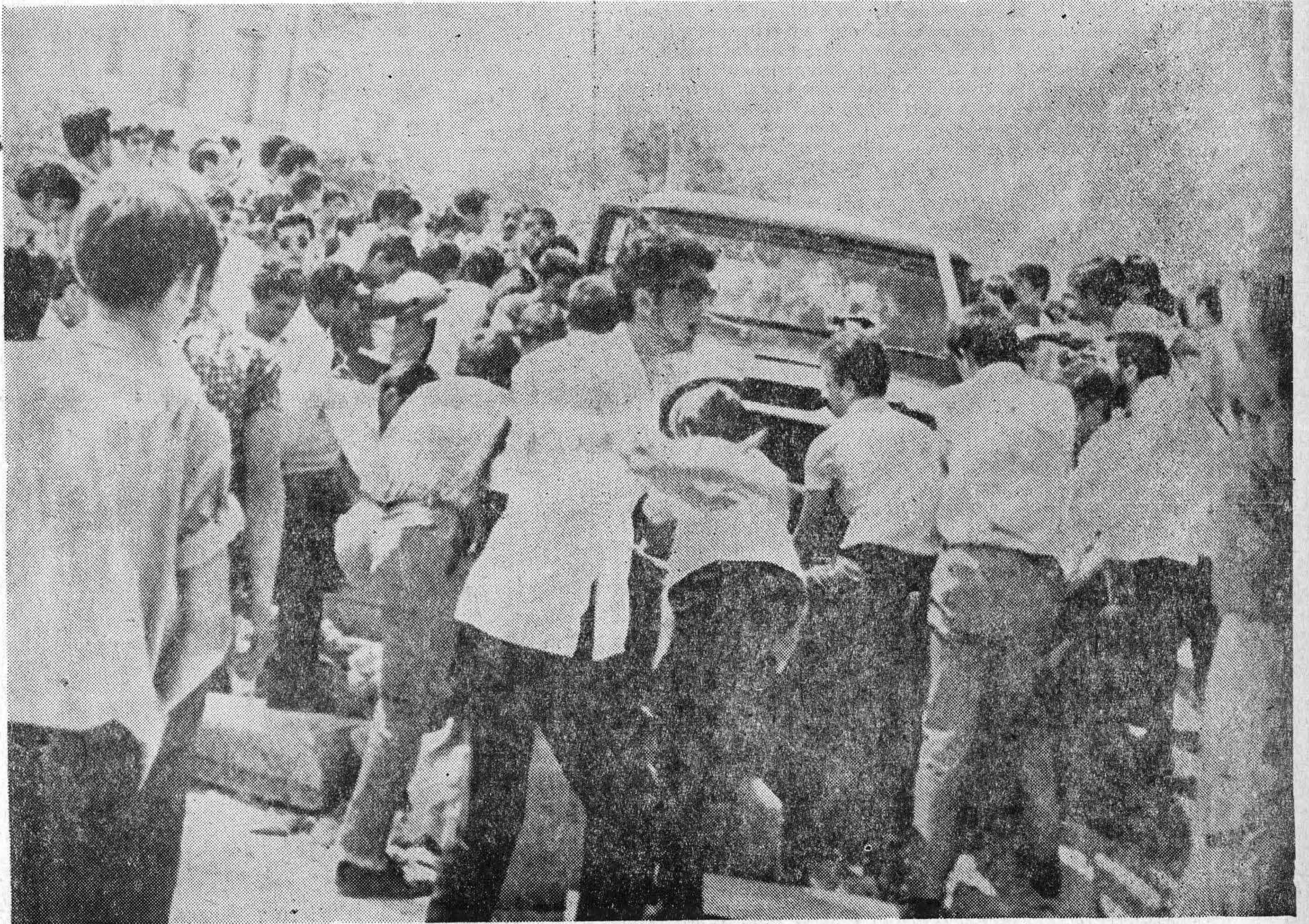
İşbirlikçilere sözümüz kısadır. Mücadele bütün şiddetiyle devam edecektir, telâşınız boşunadır, gayretleriniz boşunadır.

Tedirgin olanlar ise bir şeyde yanılmaktadırlar. Olaylar antiemperyalist doğrultuda geliştiği sürece, yurtsever halkımızın bilinçlenmesini hızlandıracaktır. Burada tehlike olayların gelişmesi değil gerekli güçbirliğinin sağlanamayışı olacaktır.

Olayların gelişmesinden ürken sözüm ona sosyalistlere ise söylenecek çok sözümüz vardır. Meydanlarda üç beş nutuk atarak antiemperyalist mücadele yaptığını zannedenler, veya yapıyor görünmek isteyenler, eylemden kesin olarak kaçmaktadırlar. Bir yandan «Faşizm gelir» umacısıyla sosyalistlerin bir kısmını eylemden alıkoyarken diğer yandan, kanıksanan meydan mitinglerinde ortaya sol sloganlar atarak sosyalistçilik oynamak kolay şeydir. Zor olan, halkı eyleme sokmak, eylem içinde bilinçlenmesini sağlamaktır.

«Bağımsız Türkiye» sloganı yerine «Sosyalist Türkiye» sloganını ortaya atarak antiemperyalist sağları bölmek faşizmin gerçekleşmesini sağlamak için atılan adım olacaktır. Faşizm sosyalistlerin yapacağı eylemlerin değil, hataların sonucu gelir. Ve bugünkü şartlarda en büyük hata antiemperyalist cepheyi bölücü beri yandan eylemi durdurucu hareketlere girişmektir.

Oysa yapılacak şey, emperyalistlerin vurucu gücü olan 6. Filoya halkın her yerde karşı çıkmasını sağlamak, pasif meydan mitingleri yerine yürüyüşler düzenlemek, halkın spontane hareketlerini organize etmek ve Amerikalıya gözlerle sözlerle değil, eylemle DEFOL demektir.

Çarşamba günkü olaylarda Gençler bir Amerikan arabasını denize atıyor.

başyazı

Amerikan Filosu ve Toplum Polisi

Suphi KARAMAN

Amerikan 6 ncı filosuna ait gemilerin Türk limanlarını ziyaretleri gittikçe artan tepkilerin sebebi olmaktadır. 17 Temmuz sabahı Toplum Polisi, bir bahane bularak, Teknik Üniversite öğrencilerini yurtlarındaki yatakhanelerinde bastı. Tıpkı 16 Mart 1920 tarihinde Şehzadebaşı karakolundaki koğuşlarında basılan Mehmetçikler gibi. Birincisinde ulusal bağımsızlığı korumak için silâh altında bulunan Mehmetçiği basan İngiliz işgal ordusu askerleri idi. Oysa ikincisinde, Amerikan bahriyelisinin şımarıklığına karşı ulusal onuru koruyan Üniversiteli gençlik kendi polisi tarafından basılıyordu.

Amerikan 6 ncı Filosunun görevi Akdeniz ve çevresinde Amerika'nın ulusal çıkarlarını güven altında bulundurmaktır. Filo Komutanlığının manevralar, deniz harekâtı ve çıkarma tatbikatları gibi yüklü eğitim ve stratejik görevleri yanında personelinin moralini yerinde tutmak gibi bir görevi de vardır. Bu yüzden zaman zaman bölgedeki dost limanlar ziyaret edilir. Bu limanlarda aranılacak şartlar coğrafi ya da askerî değildir. Dostluk gösterileri aranılır. Genç bahriyeli açık denizlerde fizyolojik bunalım içindedir. Eskiden sömürge imparatorluklarının haşmetli filoları Şanghay'dan, Singapur'dan Malta'ya ve Azor adalarına kadar geri kalmış ülkelerin limanlarında, sömürge insanları arasında kurdukları üslerde personelinin fizyolojik bunalımlarını giderirlerdi. Oysa şimdi sömürgeler kalmamıştır. Bunun yerini dolar ve dostluklar almıştır. Kollektif güven ve dış yardımlarla dostluklar kurulurken, doların gücü ile de her yerde açılmadık kapı, satın alınmayan şeref ve haysiyet bırakılmamıştır. Bu satışın aracılığını yapacak küçük insanlar, haysiyetsizler, burjuva züppeleri ve komprador kılıklı yataklar her yerde kolaylıkla bulunabilir. Paris sokaklarında tek ayak üzerinde müşteri bekleyenler kolaylıkla teşhir edilebilirken bunun yapılamadığı yerlerde de şebekeler kurulur. Genç bahriyeli ayağını karaya atar atmaz, hayret edilecek bir kolaylık ve sür'atle hedefini bulur. Filo Komutanlığının, personelinin morali yönünden, görevi onu bir limana ulaştırmak ve karaya ayak bastırmaktır.

Polisin görevi de, heryerde, kamu düzenini ve kamu güvenliğini sağlamaktır. Bunu yaparken de kamu vicdanını zedelememeğe dikkat eder. Kamu düzeni örf ve âdetlere, geleneklere ve yürürlükte bulunan yasalara dayalıdır. Polis kamu güvenliğini sağlarken kamu düzenini de korumuş olur. Bir memlekette şu ya da bu davranış ahlâk ve yasa dışı görülüyorsa, kamu düzenini bozucu nitelikte bulunuyorsa, bu davranışı tekrarlıyan yabancılara, isterse dostluk ilişkileri ile gelsinler, müsamaha gösterilirse, özellikle bu müsamaha güvenlik kuvvetlerince yapılırsa işte o zaman kamu vicdanı bundan rahatsız olur. Yıllardır Amerikan 6 ncı Filosuna ait gemilerin Türk limanlarını ziyaretlerinde dostça davranışların! meydana getirdiği birikimler artık Türk kamu vicdanını şiddetli derecede zedelemeğe başlamıştır. 20 yıl önce başlıyan Amerikan gemilerinin ziyaretlerinde, dostluk kisvesi altında dolar ticareti yapan şeref ve haysiyet yoksunu çevre ve kişilerin devam eden ahlâksızlıkları ziyaretçi bahriyelileri de gün geçtikce şımartmıştır. Filonun her ziyaretinde İstanbul'un ve İzmir'in lüks otelleri, randevu evleri Amerikan bahriyelisinin fizyolojik çıkarma mahalleri haline gelmektedir. Buralarda fuhuş ticaretinin açıkça yapılması kamu düzenini bozmamakta mıdır? Ziyaret günlerinde kapıları renk renk ışıklarla süslenen barlar ve gece kulüplerinden taşan naralar, sokaklarda sarmaş dolaş çılgınlıklar kamu düzeni değil midir? Bağımsız Türkiye'de yasalar, polis görev ve yetkilerinin yerli ve yabancıya karşı ayrı ayrı uygulanacağına dair hükümler kapsamamaktadır. Bunlar kapitülâsyonlarla birlikte tam 45 yıl önce bugün Lozan'da yırtılıp atılmıştı. Ulusal Kurtuluş Savaşlarının lideri Mustafa Kemal'in kurduğu yeni Türkiye'de artık böyle aşağılık hükümler olamazdı. Oysa kamu düzeni ve kamu güvenliğini sağlamakla görevli polisin davranışı, her defasında kamu vicdanını rencide etmektedir.

Türkiye bir sömürge değildir. Polisin yerli ve yabancıya farklı işlemi sömürge yönetimlerinde olur. Ama Türkiye son 20 yılda bir çıkmaza sokulmuştur. Bu duruma döviz krizini genelev gibi işletilen oteller ve gece kulüplerinde ulusumuzun onurunu satarak gidermek düşüncesinde olan Bizans artığı kişiler sebep olmuşlardır. İstanbul işgalinde Şehzadebaşı karakolunu basan İngiliz askerleri gibi Teknik Üniversite öğrencilerini sabaha karşı yurt yatakhanelerinde basan Toplum Polisi çirkin bir davranışta bulunmuştur. Gençlik ulusal onurun korunması sırasında olduğu için polisin bu davranışı çirkinin de ötesinde, hattâ bayağı olmuştur. Olayları hızlandıracak nitelik taşımaktadır. Amerikan bahriyelisinin hovardalığını ve ulusal onuru rencide eden taşkınlıklarını himaye için Türk polisini kullananlar ağır tarihî sorumluluk içindedirler. Ulusal onuru korumanın şuuru içerisinde bulunan gerçek milliyetçi ve devrimci Türk gençliğine piçler ve komünistler diyenler yakın tarihimizden ibret alamamışlarsa gelecekteki pişmanlıkları ve perişanlıkları fecî olacaktır.

27 Mayıs 1960 gününden itibaren polise, evvelce yitirdiği itibarını kazandırmak için her şey yapılmıştır. Oysa şimdi yine bazı akılsız polis şefleri, 1960 öncesine dönmenin özlemi içerisinde, hata üstüne hata yapmakta, rejimi tehlikeye, iktidarları güç durumlara sokmak eğilimindedirler. Herkes aklını başına toplamalıdır. 1968 ve sonrasının Türkiye'si 1960 ve öncesinin Türkiye'si de değildir. Şartlar çok değişmiştir. Ya sen ey! özerk TRT. Neredesin? 17 Temmuz olaylarını bir gün sonra gazetelerden mi duyacağız? Yine 1960 öncesinde olduğu gibi Türkiye'deki olayları yabancı radyolardan mı dinliyeceğiz?

Amerikan Filosunun görevi, fizyolojik bunalım içindeki genç askerini karaya çıkarmak ise, polisin görevi de kamu düzenini sağlarken kamu vicdanını rencide etmemektir.

Olaylar - Olaylar

İşgal

Üniversite gençliğinin öncülük ettiği yeni bir mücadele yöntemi olan işgal, halk tarafından derhal benimsenmiştir. İktidarları için yarattığı tehlikeyi sezen sömürücüler, bu hareketleri şiddet yolu ile durdurmaya çalışmaktadırlar. Derby lâstik fabrikasındaki işçi sayısının yüksek oluşu karşısında fazla sert davranılmamış ancak 8 kişi tevkif edilmişti. Fakat Şişli Gürsel mahallesindeki fırını işgal eden 23 işçiye davranış çok daha sert olmuş, polis işyerine zor kullanarak girmiş ve 19 işçi tevkif edilmiştir. İşçileri yıldırmaya çalışmakla, tevkif etmekle mesele halledilmiş midir? Karışık ve noksan gramajlı ekmek çıkması önlenecek midir? İnsanca yaşamak olanaklarından mahrum işçiler hapiste daha iyi mi yaşıyacaklar? Bu işçilerin çoluk çocuğu aç kalmaktan kurtulacak mıdır? İşverenlerin gayri insanî sömürüsü, vurgunculuğu önlenecek midir? Sarı sendikacıların işçileri satması son bulacak mıdır?

İktidarın görevi öncelikle, işgallere yol açan insanlık dışı, kanun dışı haksızlıklara son vermektir. Bunun da yolu işçileri tevkif etmek değildir. Halktan yana olan bir iktidar bu gibi işçi hareketlerinden ancak sevinç duyar. Uyanan, hakkını arıyan, ve başka çare bulamadığı için direnme hakkını kullanan bir işçi sınıfı, ülkenin geleceği için en güvenilir teminattır.

Çin'in yorumu

Fransız Basın Ajansı (AFP) nın bildirdiğine göre, yeni Çin Haberler Ajansı «Fransız halkının devrimci tarihinden yeni ve parlak bir sayfa» başlığı altında, Fransa'daki Mayıs ayı olaylarına ait. uzun bir yorum yayınlamıştır.

Ajansın kesinlikle iddia ettiğine göre: «Şiddetin devrimci fırtınası. Fransız monopollerinin gerici iktidarına ağır darbeler indirmiş ve dünya kapitalizminin can çekişmekte olan düzenini sarsmıştır. Apaçıktır ki, bu düzen, günden güne yıpranmaktadır ve uzun süre yaşıyamıyacaktır.»

Ajans bu fırtınanın başlıca karakteristiklerinden biri olarak, hareketin gerçekten Fransız kapitalist sınıfına yöneldiğini ve bunun da halk yığınlarının bilincinin yeni bir aşamaya varmış olduğu anlamına geldiğini ileri sürmektedir.

Yeni Çin Haberler Ajansına göre: «göze çarpan başka bir belirti de; öğrenci ve emekçi işbirliğidir. Her ikisi, de devrimci ruhun provasıın yapmış ve silâhlı polis, jandarma ve iktidar kuvvetlerinin önleyici hareketlerine yiğitçe karşı koymuştur.»

Ajans, şunları da ekliyor: «Öğrenciler ve genç emekçiler devrimci fırtınanın öncü ve yönetici rolünü oynamışlardır. Ateşe ve kana bulanmayı göze alan yeni bir devrimci genç kuşak doğmuştur.»

İtalya, Federal Almanya, Ingiltere; Yugoslavya ve birçok Lâtin Amerika ülkelerindeki öğrenci gösterilerini andıktan sonra; ajans şöyle demektedir: «Fransız öğrenci ve işçilerinin kavgası, devrimci halkların, kapitalizmin ve gericiliğin küstahlığına karşı savaşmak, köküne kibrit suyu dökmek arzusunu kamçılamıştır.

Ajans: «açık açık kanunları ve burjuva düzenini koruyan öğrenci ve emekçilerin gerçek savaşını baltalamak, yıkmaya çalışmak için, elinden geleni ardına koymıyan» Fransız Komünist Partisi ve Genel - İş Konfederasyonunca yönetilen «Revizyonist kliğin» rolünü ağır bir şekilde eleştirmiştir.

Ajans, yorumuna şöyle devam ediyor: «Onlar satılmış yüzlerini göstermek zorunda kalmış, kapitalist ve emperyalist sömürü düzeninin muhafaza köpekliği görevini yapmışlardır.»

Fransız yöneticilerine gelince; onlar, politik yutturmaca ve vahşice karşı koyma ikili taktiğini uygulamışlardır. Bir taraftan seçimler komedisini organize edip, vaadlerde bulunmuş ve ücretleri yükseltme hakkını tanımışlar, diğer taraftan da polisi, özel ajanları, jandarmayı ve güvenlik kuvvetlerini harekete geçirerek olayları kanlı bir şekilde önlemeye çalışmışlardır.»

Yüksek seçim kurulunun kararı üzerine

Yüksek Seçim Kurulu İl Meclisi ve Belediye Meclisi seçimlerinde AP ye verilen oyları hükümsüz sayıyor. Arkadan bir kıyamet, bir telâş... AP yöneticilerinin ağlamaklı itiraz çığlıkları hâlâ devam etmekte. Muvafık, muhalif bütün gazeteler de baş sayfalarında bu itirazları uzun uzun yayınlamaktalar. Okuyan vatandaş, bu cehennem sıcağında, susuzluktan yanıp kavrulan, özellikle kenar mahallelerdeki İstanbul halkından çok, koltuklarından al — aşağı edilen AP lilerin uğradığı bu «haksızlığı» düşünmeye zorlanıyor.

Oysa mesele çok basit. AP'nin yukarı katlardaki yöneticileri, seçimlerin denetiminde görevli kurumların önemini yeteri kadar kavramamışlardı. Seçim listelerinin düzenlenmesinde gerekli işlemleri ihmal etmişlerdi. Tepeden inme listelerle Partiler Kanununu, Seçim Kanununu ve genel hukuk kurallarını çiğnemişlerdi. İşin ilginç yönü, buna rağmen AP nin yine de oyların çoğunluğunu toparlamış olmasıydı. Y. Seçim Kurulunun öngördüğü formaliteler tamamlandığında listeler tabandaki örgütlerin onayını daha rahat kazanacağından AP nin aldığı oylar, doğal olarak, daha da artacaktı. AP kanunî formaliteleri tamamlanmış hangi listeyi çıkarırsa çıkarsın İl ve Belediye Meclisi koltukları çantada keklikti.

Oysa, üzerinde önemle durulması gereken sorun bizce şuydu:

Filânca parti şu veya bu aday listesini düzenlemekle filânca kişilerin filânca görevlere talip olduğunu ve bu görevlerin sorumluluğunu yüklendiğini ilân ediyor demektir. Seçmen de filânca listeyi seçim sandığına atmakla filânca görevi de filânca parti veya kişiyi sorumlu tuttuğunu açıklıyor demektir. Seçicilerle seçilenler arasında bir sözleşme (mukavele) söz konusudur.

Bir şahıs veya bir hükmi-şahıs, borç senedi verir de bu borcu vadesinde ödemediğinde nasıl takibata uğrarsa, âmme hizmetlerinde görev almaya talip olan kişi veya siyasî parti de borcunu vadesinde ödemediğinde, yâni millete bol keseden yaptığı vaadleri gerçekleştirmediğinde, ayni şekilde takibata uğraması gerekmez mi? Hele, bu vaadler, dolgun maaşlar karşılığında yapılıyorsa, sözleşme bütün vecibeler ile onaylanmış demek değil midir? Ve sorumluluk daha da kaçınılmaz bir nitelik almış olmaz mı?

Kanımızca, seçici ile seçilen arasında, kanunî müyeyidelere dayanan sorumluluk ilişkilerinin müesseseleşmesi zorunluğu bütün ağırlığı ile ortadadır. Bu sorun gerektiği şekilde halledilmediği süre, seçimler daha çok statükonun devamını sağlamakta önemli bir rol oynıyacaktır. Ve her tekrarlanan seçim, pekâlâ, statükoya yeni bir meşruiyet daha kazandıracaktır.

Bir sınıfı diğer bir sınıfa tahrik, gibi her tarafa çekilebilen müeyyideler icat edilip ceza kanununa yerleştiriliyor da âmme çıkarlarını bir tarafa iten aslı astarı olmıyan seçim vaadleri ve buna benzer seçim beyanları, seçim bildirileri v.s. ile âmme hizmetlerinde görev alanlar nasıl oluyor da takibata uğramıyor, müeyyidesiz kalabiliyor?

İşin acı tarafı devlet kurumları bu vaadlerin yapılmasında aracıdır Ve en güvenilir tanıktır. Örneğin devlet radyosunun bu vaadlerin, bu bildirilerin yayınlanmasında görev alması sorumluluğunun en somut kanıtı.

Siyasî partilere devlet bütçesinden milyonlar ödenmektedir... Yüksek Seçim Kurulunun usulüne uygun düzenlenmemiş gerekçesiyle filânca partiye verilen oyları iptal etmesiyle devlet iştirak halinde bulunduğu bu sorumluluktan kurtulamaz. Listeler usulüne uygun olarak düzenlenseydi seçimlerde yapılan vaadler yerine mi getirilecekti. Susuzluktan kavrulan vatandaş suya mı kavuşacaktı? Şehrin kanalizasyonu mu tamamlanacaktı, sağlık, mesken koşulları düzene mi girecekti? Soruları uzatmakta fayda yoktur. Değişen bir şey olmıyacaktı. Bir yığın politika simsarı, bu fakir milletin kesesinden ödenen dolgun maaşlarla hoşça bir vakit geçirmekte devam edecekti sadece...

Özel okullar devletleştirilmelidir

İstanbul'daki Özel Yüksek Okullarda girişilen işgal olayları ile ilgili olarak ta soruşturmaya girişilmiş bulunuyor. Görevli Savcı, «Tahrikçi ve suçlular» ı tesbite çalıştığını ifade ediyor. Özel okul öğrencilerine yüklenen suç, «Bir kimseyi, ticaretten men etmek». T.C.K. nun 201/2 maddesi... O gün gazetelerde yayınlanan bir Özel Yüksek Okulun öğrenci kayıt ilânına bakıyorsunuz, gündüzlü öğrenci yıllık ücreti 5000 TL. peşin 3000. Akşam öğrencileri için yıllık 3000, peşin 2000 TL. ve altında banka hesap numaraları. Gerçekten buna karşı çıkan öğrenciler, bazı kimselerin ticaretine karşı çıkmış oluyorlar. Açılan kovuşturma sebebi, özel okulların gerçek amacını tescil ediyor.

Ama öğrenciler, özel okul öğrencileri dahil, direniyorlar. Özel okullar devletleştirilmelidir diye. Mimarlar Odası özel okul mezunlarını Odasına kaydetmiyor. Oda İstanbul Sekreteri Demirtaş Ceyhun, Özel Yüksek Okulların Anayasamızın hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle mezunlarının diplomalarının iptali için dâva açmıştı. Şimdi de Mimarlar Odası Genel Sekreteri Vedat Dalokay basın toplantısında, aşırı kâr peşinde koştukları için yetiştiricilik yeteneğinden uzak olan ve hâlen 27 bini aşkın öğrencisi bulunan özel okulların devletleştirilmesini istiyor. Son beş yılda devlet okullarının birinci sınıfına 1200 öğrenci kaydedilmiş, Özel Mimar ve Mühendis Okullarına ise bu süre içinde kaydolanların sayısı 7 bini aşmış.

Vedat Dalokay, «Aksi halde haklı geniş ölçüde istismar ederek kâr peşinde koşan çıkarcı sermaye çevreleri kendi yararlarına görürlerse günün birinde özel Harb Akademileri bile açacaklardır» diyor.

Güzel sanatlar Akademisinde işgal kalktı

Devlet Güzel San'atlar Akademisinde 29 günden beri devam etmekte olan boykot ve işgal hafta içinde sona erdi. İşgal Komitesi yayınladığı bildiride, işgalin kalkması için ilk şart olan yeni yönetmeliğin iki gün önce yürürlüğe girdiği bildirilmiş ve ana isteklerinden biri olan «Asistan ve öğrencilerin yönetime katılması» durumunun gerçekleştiği ifade edilmiştir.

Orhan Kemal beraat etti

Bir yıldan beri T.C.K. nun 142. maddesinden 4. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanan Orhan Kemal, son yapılan duruşmada beş arkadaşıyla birlikte beraat etmiştir.

6. Filo ile ilgili bildiriler

● **DEV-GÜÇ (Türkiye Devrimciler Güçbirliği) İstanbul Örgütü son olaylar üzerine bildiri yayınlamıştır. Bildiride şöyle denmektedir:**

«Güzel yurdumuzun tam bağımsızlığa kavuşması uğrunda kahramanca savaşan gerçek milliyetçi ve Atatürkçü Türk Gençliği, yavru vatan Kıbrıs'a müdahale hakkımızı kullanmamıza kalleşce engel olan ve aziz yurdumuzu tam sömürge haline getirmek istiyen emperyalistlerin neferlerini protesto etmiştir.

Gençliğin bu yurtsever davranışına karşı. işbirlikçi kuvvetler, her yerde ve her zaman olduğu gibi kraldan çok kraldan yana davanmışlar, gerçekte Üniversitenin ayrılmaz bir parçası olan yüksek öğrenim gençliğinin yurtlarının mülkiyetinin Üniversiteye ait olmadığı gibi düzmece bir bahaneyle, mütareke yıllarının 16 Mart faciasını ve Nazi Almanyasının SS operasyonlarını andıran bir yolda gençlik yurtlarının sabaha karşı basılmasına, pek çok gencin ağır yaralanmasına birkaç kişinin—— —— —— ——— birkaçının da komaya sokulmasına yol açmışlardır.

Türkiye Devrimciler Güçbirliği İstanbul Örgütü, bu cinayetlerin hesabının pek yakında sorulacağı kesin inancıyla. durumu şiddet ve nefretle protesto eder.»

Başkan
Prof. Dr. smet Sungurbey

● Demokratik Devrim Derneği 6. Filonun İstanbul'a gelmesi üzerine yayınladığı bildiriyle olayı protesto etmiştir. Bildiride:

«Akdenizde emperyalizmin bekçiliğini yapan Amerikan 6'ncı filosuna bağlı bir uçak ve 5 savaş gemisinin Dolmabahçe önlerinde demirlemesini Türk kamu oyu önünde şiddetle protesto ederiz

Geri kalmış ülkeleri sömürmek için her türlü gizli ve açık metodlara başvuran, icabında zor kullanarak bir memleketi kan ve ateş deryası haline getirmekten çekinmiyen emperya-

Devrimci eğitim şurası

TÖST Genel Merkezi bir «Devrimci Eğitim Şûrası» kurmaya karar vermiştir. Bununla ilgili olarak muhtelif teşekkül ve şahıslara bir bildiri yollanmıştır. Bütün devrimcileri ilgilendirmesi bakımından bildiriden bazı kısımları aynen yayınlıyoruz:

TÖS, Eylûl başında Ankara'da bir «Devrimci Eğitim Şûrası» toplamayı gerekli görmüş ve buna karar vermiştir. Bu Şûraya Köy Eğitmeninden Üniversite Profesörüne kadar eğitimciler, gençlik temsilcileri, düşünürler ve sendikacılar katılacaktır. Ayrıca dışardan yetkili ve tanınmış kimseler de çağrılacaktır. Çalışma konusu, Türk eğitimini çıkmazdan kurtarmanın devrimci yollarını ve ilkelerini arayıp bulmak olacaktır.

Geri kalmış Türkiye'mizin temel çelişkilerini düşünürsek, eğitimi nasıl devrimci bir görevin beklediğini kolayca anlarız. Yüz yıldan fazla bir zamandır Türkiye, dışardan ve içerden büyük ölçüde sömürülmektedir. Bu sömürü, siyasetimize, ekonomi ve maliyemize, okullarımıza, kültürümüze, savunmamıza, sağlığımıza, üreme ve barınmamıza olumsuz etkiler yapmaktadır.

Dünya gençliğinden daha berrak bir bilinçle baş kaldıran ve ilk denemelerinden birini yapan Türk Yüksek Öğrenim Gençliği, sadece sınav zorluklarını değil, aslında bu büyük bunalımı idle getirmiştir. Temel sorunlarımız hâlâ çözümlenmediği ve bunalım sürüp gittiği için, boykot ve işgal girişimleri de sürüp gidecektir.

Herkes reformdan, devrimden söz ediyor. Kim yapacak reformu, devrimi? Yüksek karar organları üzerine halkın bilinçli ve demokratik baskısını koymadan, halkın kendisini yönetime yükseltmeden, yapılacak devrim,den reformdan fayda gelir mi?

Devrimci eğitimin nitelikleri nedir? Eğitim devriminin ayrıntıları belli midir? Herkes, isteklerini ve önerilerini ana çizgileriyle bilmektedir. Ayrıntıları bilen ve dile getiren yoktur. TÖS'ün toplayacağı Şûra, işte bu sorulara karşılık bulacak ve bir ışık getirecektir.

Şûrada ele alınacak konulardan bazıları şunlardır: Ülkemizin temel çelişkileri, devrimci eğitimin nitelikleri. Türk eğitim devriminin amaçları, ilkeleri ve yöntemi, geri kalmış ülkelerde eğitim, eğitimde ulusal plânlama ve ulusal kaynaklar, Anayasamızda devrimci eğitim ilkeleri Türk kültür ve eğitiminde emperyalist etkiler, beyin ihracı kapitalist düzende eğitim kurumları ve işleyiş biçimleri, ilk orta ve yüksek öğrenim köprüleri, Köy Enstitüleri uygulamasından çıkan sonuçlar, din eğitimi konusu, okul beslenmesinde ulusal besin, fen eğitimi mühendis ve lekî örgütlenme bilgileri...
teknisyen yetiştirme, öğretmenin geçimi ve güvenliği mesdardır. Gelip gittiğiniz yerlerde ilgili kimselerle konuyu

Devrimci Eğitim Şûrasına sahip çıkınız. Zamanımız tartışınız. Bu konuda yapılacak yayınları izleyiniz. Ortaya çıkacak ilkeleri yayınız. Tarih, bütün ibret verici haliyle bizi uyarıp durmaktadır. İşte 1968'e geldik. Bilincinizi ve gücünüzü birleştirip meslekî ağırlığınızı koyunuz.

Ayıkla pirincin taşını

Rıfat ILGAZ

Gençler soruyor,
Yurt basıldı mı, basılmadı mı?
Şöyle diyorlar yetkililer:
Evet ama, yurt, Teknik Üniversite demek değil!
Gençler soruyor::
İstanbul 6. filonun genelevi mi, değil mi?
Yetkililerin aynı mantıkla şöyle demeleri gerekir:
Evet ama, İstanbul Türkiye değil!

Vakitli vakitsiz Amerikan gemilerini gördükçe nerdeyse inanacağımız geliyor İstanbulun bizim olmadığına!.

KAYIP KIZLAR

İzmir'de yaşları 18 den aşağı kayıp tam 45 kız bulunmuş!

Nerde kaybolmuş? Nasıl kaybolmuş? Kim kaybetmiş? Bilgi yok verilen haberde. Yalnız bulunduğu yer belirtiliyor: Uçurumun kenarı!

Yer belli olsun da, kolay!

Uçurumun kenarına bir duvar, ya da korkuluk çekilir olur, biter!

YORUMU İÇİNDE

Amerika Birleşiki Devletleri Ankara Büyük Elçiliği Maslahatgüzarı (ne anlamlı bir sözcüktür bu) William Burdett, «Türkiye ile ilişkilerimiz temelden sarsılabilir» diye bir tehdit savurduktan sonra gazetecilerin sorularını şöyle kesip atmış:

«Yorum yok, yorum yok!»

Oysa biz ilişkilerimizi çok sağlam temellere oturmuş sanıyorduk. Atılan bir iki kaldırım taşıyla temelden sarsılabilecek kadar çürükmüş meğer!

BİZİM 142

İtalyalı yazar ve filozof Braibanti gençlere devrimci düşüncelerini benimsettiği için dokuz yıl hüküm yemiş!

Düşüncelerini öyle bizim ceza kanunundaki gibi zor kullanarak değil de, bilgisinin derinliğini kullana kullana kabul ettirmiş.

Bizim peşin hükümlü bilirkişilere, basın savcılarına gün doğdu! Yazarlarımızı suçlamak için yalnız İtalyanların ceza kanununa değil, onların «emsal» lerine, «içtihat» larına da baş vurabilecekleı bundan sonra!

SENTAKS DEĞİŞTİ!

Toplum polisi gece Teknik Üniversitelilerin yatakhanesini basmış! Sonra sabahleyin de ortadan kaybolmuş!

Bizim bildiğimiz polis, gece ve basanları yurt basanları yakalamak ic'n sabah sabah ortaya çıkar, failleri yaklrrdı.

Bundan böyle polisin cümledeki yeri değişmiş oluyor: Faid de kendisi, meful de...

HER GÜN DARBE!

Bağdat'taki hükümet darbesinden hemen sonra gelen haberlerden anlaşılıyor, sabahleyin herşey yolundaymış! O kadar yolunda ki trafik aksamadığı gibi, telefonlar da normal çalışmış!

Bizim burda trafik bozuk, telefonlar karışık, yollar kesik. Demek burada her gün darbe, her gün devrim!

---

lizmin bu korkunç savaş âletlerine «Defol» demek için antiemperyalist, devrimci, Atatürk'çü, millî bağımsızlıktan yana bütün yurtseverleri ve örgütleri göreve çağırırız.» denmektedir.

İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneğinin yayınladığı bildiri ise şöyledir:

Türk Halkına,

6. Filo; geri kalmış ülkeleri sömüren emperyalizmin temsilcisi ve dünya jandarması Amerika'nın, Akdeniz'deki silâhlı birliğidir. İşsizlik ve pahalılığın pençesinde kıvranan halkımız; ülkemizin yeraltı — yerüstü, maddî — manevî değerlerinin yabancılar tarafından sömürüldüğünü gittikçe daha çok anlamaktadır. Dünya jandarması Amerika'nın 6. Filosunun limanlarımızda boy göstermesi de bu uyanış ile birlikte sıklaşmaktadır.

17 Temmuz günü Türk Gençliğine reva görülen vahşet, bu gerçeklerin sonucudur.

Türk halkı, şimdi dostunu düşmanını her zamankinden daha çok tanımış bulunmaktadır. 17 Temmuz vahşet olaylarından sonra, Amerikalıları denize atanların sadece gençler değil, daha çok işçisi, esnafı, köylüsü ile bütün Türk halkından oluşması bunu açıkça göstermektedir. Türk halkının yabancı gemilerini sularında görmeğe artık tahammülü yoktur. Birinci Kurtuluş Savaşımızın 16 Mart'larının bir daha tekrarlanmasını istemiyoruz.

6. Filo; D E F O L!...

6. Filo'dan ve halkımızın millî galeyanına saygı göstermeyenlerden olayların hesabı sorulmalıdır, ve ergeç sorulacaktır.

Yaşasın Büyük Türk Milleti!

TÖS İstanbul Şubesi Yönetim Kurulunun son olaylar dolayısıyla yayınladığı bildiri ise şöyledir:

«Beş bin yıldan beri tarih sahnesinde olan ve bütün tarihi boyunca hiçbir güce sırtını dayamadan varlığını sürdürmüş olan Türk Ulusunun bugün de aynı güçte ve büyüklükte olduğunun bilinmesini istiyoruz.

Türkiye'deki, Vietnam'daki ve dünyanın diğer köşelerindeki Amerikalının hangi nedenler ve hangi amaçlarla buralarda bulunduğunun anlaşılmasını, «Amerika olmazsa yaşayamayız» zilletinin son bulmasını istiyoruz artık.

Gümüşsuyu sırtlarından Dolmabahçe rıhtımına akan gençlerin heyecanını taşımayan gönüllerin, bu selin bilincinden yoksun eylemlerin, gelecek kuşakların lânetinden kurtulamıyacağının kavranmasını istiyoruz artık.

Türk öğretmeni olarak, yetiştirip Üniversiteye gönderdiğimiz öğrencilerimizle aynı heyecan ve ülkülerle dolu olduğumuzu bir kere daha ifade eder ve bu heyecanlara bu ülküye karşı takınılan tavrın, tarihin durdurulamaz akışı karşısında başarı şansına sahip olmadığını önemle belirtiriz.

DEV — GÜÇ (Türkiye Devrimciler Güçbirliği) İstanbul Örgütü son olaylar üzerine bildiri yayınlamıştır. Bildiride şöyle denmektedir:

«Güzel yurdumuzun tam bağımsızlığa kavuşması uğrunda kahramanca savaşan gerçek milliyetçi ve Atatürk'çü Türk Gençliği, yavru vatan Kıbrıs'a müdahale hakkımızı kullanmamıza kalleşçe engel olan ve aziz yurdumuzu tam sömürge haline getirmek isteyen emperyalistlerin neferlerini protesto etmiştir.

Gençliğin bu yurtsever davranışına karşı, işbirlikçi kuvvetler, her yerde ve her zaman olduğu gibi kraldan çok kraldan yana davranmışlar, gerçekte Üniversitenin ayrılmaz bir parçası olan yüksek öğrenim gençliğinin yurtlarının mülkiyetinin Üniversiteye ait olmadığı gibi düzmece bir bahaneyle, mütareke yıllarının 16 Mart faciasını ve Nazi Almanyasının SS operasyonlarını andıran bir yolda gençlik yurtlarının sabaha karşı basılmasına, pek çok gencin ağır yaralanmasına, bir kaçının da komaya sokulmasına yol açmışlardır.

Türkiye Devrimciler Güçbirliği İstanbul Örgütü, bu cinayetlerin hesabının pek yakında sorulacağı kesin inancıyla, durumu şiddet ve nefretle protesto eder.»

İTÜ Öğrenci Yurdunun basılması üzerine Çemberlitaş Kız Öğrenci Yurdu, Cağaloğlu Yurdu, Site Yurdu ve Kadırga Yurdu öğrencileri de bildiri yayınlamışlar ve şöyle demişlerdir:

Sevgili Halkımız,

Senin alın terinden ayrılan para ile geçinen polisin ve ona emir veren iktidarın davranışını protesto ederken şuna inanmanı dileriz; TÜRK GENÇLİĞİ olmanın bilincine son derecesine dek sahibiz. ATATÜRK'ün YOLUNDA, Türkiye'mizin bağımsızlığına, namusuna gölge düşürmemek için ne polis copu ne de emperyalistlerin cakası bizi korkutamıyacaktır. Bize inan bize güven. Senin için, bu toprağın hakkı için genç yaşımızda ölümü bizler için görev olduğunu bil.

Cumartesi Mitingi: yasak savma

Tutuculuk sadece sosyalizme karşı olduklarını ilân edenlerin niteliği değildir. Tarihin devrimci gidişini kösteklemėk çabasında bulunanlar sosyalist şiarlar söyleyen veya yayan çevrelerden de gelebilir. Tarihin kendilerine yüklediği çetin görevi göze alamıyanlar, kenidlerinden beklenenleri yapmış görünme durumuna girmek isteyebilirler. Sosyalist tarih bunun belge ve örnekleriyle doludur. Ama herhalde bunun yurdumuzda en belirli örneği geçen haftaki Cumartesi günü verilmiştir. Olanları, geçen haftaki antiemperyalist savaşta yaratılan olumlu gergin havayı ve bu havanın arkasında fare doğuran dağın görünüşü herhalde bilinçli gözler önüne bazı maskelerin altında yatan çehreleri sermiş olsa gerektir.

17 Temmuz sabahı Amerika'nın küstah emperyalist politikasını ve bu politikanın Boğaza gönderdiği çirkin gemi leşlerini, bu gemi leşlerinin içinden çıkan, vadedilen cennet havasıyla başı dönmüş sarhoş Amerikan erlerini protesto eden Teknik Üniversite öğrencilerinin yurduna sabaha karşı coplu sopalı polis salınması, öğrencilerin polisçe dövülmesi gerçekten Türkiye'yi bir Amerikan sömürgesi gibi göstermeye yeter derecede düşük bir icraattı. Buna tepki gösteren öğrenciler ve işçilerden bir grup Taksim'de toplanıp uşakları ve dışardaki efenidlerini protesto ettiler. Taksim'den Dolmabahçe'ye yürüyen bağımsızlık savaşçılarını Teknik Üniversite Öğrenci Birliğinin ve F.K.F. nin tutucu yöneticileri Teknik Üniversite önünde durdurmak için çok çalıştılar. Ama bir anti — emperyalist savaş başladı mı gerçek mihrakından yürüyeceği ve bunun hiç bir güç tarafından engellenemiyeceği hemen anlaşıldı. Halk (işçi ve gençler) Dolmabahçe'ye yürüdüler. Buldukları Amerikalıyı müstahak oldukları şekilde cezalandırdılar. Daha da büyüyecek gösterileri, öğrenci lideri geçinen kişiler, «Aman durun, Cumartesi onlara göstereceğiz.» diye soğutmaya çalıştılar. Hattâ Türk milletinin misafirperverliğini (!) ileri sürenler bile oldu.

...... Ve Cumartesi oldu. Ama Cumartesinin gelişi Cuma'dan hattâ Perşembeden belli olmuştu. Devrimci bır harekette geri vites olmamak gerekti. Oysa yöneticiler o fikirde değildi. «Bir protesto yürüyüşü faşistlerin hazırladığı tuzağa düşmek olurdu.» Oysa bir protesto yürüyüşü üç gün önce yapılmış, faşistlerin kendisi tuzağa düşmüştü. Hastahanede gözlerini kaybeden, komaya giren öğrenciler varken, T.İ.P. in etkisi altındaki öğrenci liderleri toplanan antiemperyalist kitleye şiir ve nutuk dinletmeyi münasıp buldular. Bunu miting yöneticilerinden Hasan Yalçın şu gerekçeyle anlatıyordu: «Bu iş o kadar kolay değil arkadaşlar. Adamlar iyi donanmış 100 polis gönderdi miydi, kolumuzu kanadımızı kırıyor». Çetin Altan da söz alarak, toplantının maksadı asıl «Polisin yurtları basıp, öğrencileri sabaha karşı coplamasıdır» Amerikan filosu ikinci derecedeydi ona göre. Harun Karadeniz ise: «Düzen değişmedikçe Amerikan filosu önemli değildir» dedi. Buna benzer hikmetler dinleyen halk da Çetin Altan'ın konuşmalarının ortasında meydanı terke başladı.

Yasak savma ödevi yapılmıştı. Bu mitinge en çok sevinen de Amerikan erleri oldu. Antiemperyalistler Beyazıt'ta meşgulken (!) Beyoğlu, Boğaz ve Taksim'in sefasını sürdüler.

Yaralanan Öğrenciler ne durumda?

17 Temmuz 1968 sabahı, İstanbul Teknik Üniversiteis Talebe Yurdunun, Toplum Polisinin hunharca saldırısına uğraması sonucu, bazı öğrencilerin hastanelere kaldırıldığını, gazeteler küçük haberier şeklinde geçiştirmiştir.

Beyoğlu İlk Yardım Hastanesinde yatan Vedat Demircioğlu'nu ziyarete gittiğimizde kendisi ile konuşmamız mümkün olmamıştır. Çünkü Hukuk Fakültesi öğrencisi olan Demircioğlu derin komadadır.

Operatör Dr. Doğan Bey Demircioğlu'nun beyninde yaygın kanama olduğu kanısındadır. Bu kanamanın cop darbesiyle mi, yoksa yüksek bir yerden düşme sonucunda mı meydana geldiği henüz belli değildir. Solunum tamamen durmuştur. Sun'i teneffüsle koma hali devam etmektedir. Tansiyon 8.5 son bir şans olarak Prof. Operatör Feyyaz beyin beyin ameliyatı yapacağı anlaşılmıştır. Ameliyat için gerekli sıfır grubundan RH negatif kan aranmaktadır.

Şişli Çocuk Hastanesi Göz Kliniğinde iki Teknik Üniversiteli öğrenci daha yatmaktadır.

Mehmet Geylanî doğum yeri Adana İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesinden.

Cop darbesiyle damar patlaması sonucu sol gözünü kaybetmiştir.

Göz ancak ışık ve gölgeyi tefrik edebilmektedir.

Hikmet Küçükoğlu: Doğum yeri Kırklareli. İst. Teknik Üniversitesi Makine Fakültesinden.

Toplum Polisinin cop darbesiyle sağ gözünü kaybettiğini beyan etmektedir.

Doktor Cebesoy ancak kanın rezorbe olmasiyle görmenin mümkün olabileceğini temenni etmektedir. Tıbbî bir müdahale söz konusu değildir.

Her iki öğrenci belirli bir siyasî kanaat taşımadıklarını, öğrenci hareketlerine katılmadıklarını ve sadece yurtta imtihanlara hazırlanmakta olduklarını beyan etmişlerdir.

Kısa kısa

Amerikan 6. Filosunun İstanbul'a gelişi ve polisin sömürge polisine yaraşır davranışı İstanbul dışında da çeşitli tepkilere yol açmıştır:

★ Ankara'da gençler, Amerikalılara ait binaları haberler merkezini, hava yollarını, AİD binasını taşlamışlar, Molotof kokteylleri atmışlardır. 3 genç bu olaylarla ilgili olarak tevkif edilmiştir. Ayrıca nezaret altında olanlar vardır. Tevkif edilenlerin duruşmasında toplum polisi ile gençler arasında olaylar çıkmıştır. Tevkif edilen gençlerin avukatlığını Halit Çelenk üzerine almıştır.

★ İzmir'de gençler ile Amerikalı erler arasında yer yer çatışmalar olmuş Amerikalılar toplum polisinin müdahalesi ile kurtarılmıştır.

★ Trabzon'da Karadeniz Teknik Üniversitesine mensup gençler Radar Üssüne yürümüşler emniyet kuvvetleri ile şiddetli çatışmalar olmuş 15 kişi nezaret altına alınmıştır. Gençleri coplıyan polisleri Amerikalılar alkışlamışlardır. Ne acıdır ki İstanbul'da da Dolmabahçe'de halkı ve gençliği coplayan polislere Amerikan 6. filosu hediye olarak kumanya yollamıştı ve onlar da utanmadan yemişlerdi.

Aşıkların Bildirisi

Ankara merkezli Âşıklar Derneği manzum bir bildiri yayınlıyarak halkı ve halka karşı olanları uyarmıştır. Bildiri şöyledir:

A L H A B E R İ

«Eşrefoğlu al haberi
Bahçe biziz, gül bizdedir»

Ey güzelim halk, ey kahırlı dünya! Al haberi:
Bir elimiz gençlik tutar
Ötekini yumruk sıkar
Ey insan, ey insanlar, ey yurdumuz, ey yer gök! Al haberi:
Âşık olsam yaban gâvurun sürerim
Gâvurun itini kollamak yok bizde
Ey güzeller, ey sevenler, ey bizler! Al haberi:
Ele kısmet balsa, bize pay taştı
Yokluktan derdimiz deryalar aştı
Açlıkla uğraşmak hayli savaştı
Çektiğin minnetten ahüzâr götür
Ey ırgatlar, ey tak diyen canlarımız! Al haberi:
Sefil ireçberin yüzü soğuktur
Yıl perhizini tutmuş, içi koğuktur
İneği davarı iki tavuktur
Bundan gayrı yoktur malımız bizim
Ey hastane, ey mapusane, ey tecrit, ey koğuş, ey duvar, ey zâlim! Al haberi:
Bitmez oldu harmanların eyisi
Hurma tadı verir erik kayısı
Sadrazam etsen eğer seyisi
Ölmüş eşşek arar nalın sökecek.

Dolmabahçeye... Dolmabahçeye...

Saatler 04.30 u gösterirken, Sükan'ın aslanları Allah Allah diye hücuma kalkmıştı. Cihat başlıyordu. İlk engel, inzibat kordonu yarıldı. Ve müstahkem mevkiin önüne varıldı. Aslanlar, cansiperane dövüşüyorlardı. Önlerinde durmak ne mümkün? Bir anda yurt avlusu geçildi ve taşlarla birlikte binaya saldırıldı. Düşman tecrit edilmişti. Allah Allah naraları semayı çınlatıyordu. Binada, cam çerçeve kalmamış, cümlesi hâk ile yeksan olmuştu.

Kapı demirdendi demirdendi ama, bizim aslanlarda da yürek çeliktendi. Çelik yürekli aslanlar, demir kapıyı dahi kırıp içeri girdiler ve kâfirleri uykuda bastırıp, cümlesini sille tokat karargâha sevkettiler.

★

Yerler kan içindeydi. Yatakta yatan gençler cop darbeleri ile uyanmışlar, ağız dolusu küfürler ve tekmelerle odalarından çıkarılmışlardı. Koridorda, iki sıra toplum polisi vardı. Çıkanlar bu sıranın arasından geçiriliyorlar ve durmadan coplanıyorlardı. Kırılan gözlükler yırtılan pijambalar, koridorlarda, avlularda, kaldılar ve de sahipleri yerlerde sürüklenerek, toplum polisinin, mavi renkli mezbaha arabasına benziyen kamyonlarına bindirildiler. Saldırının vahşeti; inzibat birliğini harekete geçirmişti. kardeşleri dövülen yerlerde sürüklenen Mehmetçik 40 kişilik mevcuduyla toplum polisine karşı koymak üzere davrandı. Direnenler oldu, Mehmetçik silâhını çekti. Toplum polisi, o silâhsız öğrenci karşısında aslan kesilen toplum polisi, haddinden fazla uysallıkla gitti. Güneş İstanbulu aydınlatırken vahşi saldırının bilânçosu şuydu biri komada olmak üzere, 6 ağır ve 47 hafif yaralı öğrenci ve İsa Yardım Hasan Kıymaz Selâhattin Koçak; Nedim Kutlay; Mehmet Ali Altınöz'e ait kayıp 5 adet saat, bir miktar para, bir dolmakalem, bir gözlük, v.s.

Devletin polisinin girdiği yerde, mal ve can emniyeti yoktu. İşbirlikçi iktidar, Amerikan 6. filosuna sadakat borcunu ödüyordu.

Olay İstanbul'da bir bomba gibi patladı. Haberi duyan Teknik Üniversiteye koşuyordu. Yurt avlusu ana baba günüydü. Gelenler, polis tarafından yerle bir edilmiş demir kapının üzerine basarak avluya giriyor ve iki taşın arasına dikilen bir sopaya raptedilmiş pankartla karşılaşıyorlardı: «Kardeşimizin kan izlerini takip et» pankartın arkasında, yurdun yan tarafına doğru uzayan kan izleri, 20 metre devam ediyor ve bir göllenmeyle bitiyodu. Yurdun içi de kalabalıktı. Kulaktan kulağa haberler ulaşıyordu. «Miting saat 12.00 de. Dolmabahçe'ye yürünecek.»

Dolmabahçe önünde, Amerikan uçak gemisi, bir sapığın teşhir arzusunu tatmin etmesine benzeyen bir bayağılıkla, bütün silâhlarını güvertesine toplamış duruyordu ve beyaz elbiseli şımarık çocuklar, motorlarla karaya çıkıp, geneleve döndürdükleri İstanbul sokaklarına doluyorlardı. Emperyalizmin, dünya jandarmalarıydı bunlar. Vietnam'da, Japonyada, Lâtin Amerika'da, Afrika'da yedikleri haltı, burada da yemek istiyorlardı. Türkiye Cumhuriyetinin polisi, bu Amerikalı şımarıkların rahatı için, yurtlar basıyor gençler tutukluyordu. Nice nice gençleri genç delikanlıları...

Saat 11.00 sularında toplum polisi, Dolmabahçe stadının şeref tribünü kapısında mevzilenmişti. Saat 11,30 da 5 minibüs, İstanbul Üniversiteli devrimcileri getirdi. Gelen gençler saf oluyorlar ve yurda doğru dağ başını duman almış marşıyla yürüyorlardı ve hep bir ağızdan bağırıyorlardı: «Kahrolsun Amerika.» Teknikli öğrenciler, kardeşlerini heyecanla karşıladılar. Kalabalık iyice artmıştı. Birden bire yurt salonuna bir haber geldi. Rektör, Bedri Karafakioğlu, öğrencilerle konuşacak! Rektör Karafakioğlu, bir gece önce polis Gümüşsuyu yurdunu basarken, «Orası üniversite değil, ben karışmam» diyerek, öğrenilerini polise teslim etmişti, ne konuşacaktı? «Katil... Katil» sesleri ile karşılandı. Devamlı yuhalanıyor, konuşturulmuyordu. Birinci kat merdivenlerini çıktı, etrafında büyük bir kalabalık. Merdivenlerden konuşacak.

«Ben...» Katil... Katil...

«Arkadaşlar» İstifa... İstifa...

Karafakioğlu durmadan dudaklarını yiyor, bir zamanlar kendisini seven öğrencilerinin karşısında terler döküyordu... Etraf sıcaktı. Öğrenciler dalgalandılar. Bir teklif atıldı ortaya. «Rektör önde yürüsün.» «Yürüsün» «Yürüsün». Sesler salonu doldurdu, dışarıya taştı. «Başta yürüsün», «Başta yürüsün.»

Rektörün yanındaki gençler, kulağına eğiliyor, gürültüde boğulan seslerini duyurmaya çalışarak, yürüyüşe davet ediyorlardı. Rektör yanındaki gence güçlükle «Ben memurum» diyebildi. Kalabalık bunu duymadı ama niyetini anladı. Rektör gelmiyecekti. Salon boşaldı avlu doldu. Saf saf oldu gençler yürüdüler. «Dağ başını duman almış..»

Bu sırada avluya asılmış olan hoparlörden, yürüyüşün saat 13'de başlayacağı, yüüyüşü Teknik Üniversite Öğrenci Birliğinin ve İTÜTOBT nun düzenlediği ve onların direktifiyle hareket edileceği bildiriliyordu. Yürüyenler, kısa bir tartışmadan sonra durdular. Beklediler. Hasan Yalçın, avlu kapısının beton damına çıkmıştı. Elindeki megafonla konuşuyordu: «Hareketlerin belli bir disiplin içinde ve örgütlü olarak yapılması gerekir. Aksi takdirde, başarı şansı yoktur. İçimizden bazı anarşistler çıkıp, sizleri aşırı hareketlere itmek isteyebilirler. Böylelerine iltifat etmeyiniz. Örgüt disiplinine uyunuz.» Gençler sustu, bekledi. Harun Karadeniz geldi, konuştu: «Arkadaşlar, hareketi yöneten örgütler olarak, içerde oturduk. Meseleyi enine boyuna görüştük. Her ihtimali düşünerek, her ihtimali hesaplayarak şu karara vardık ki; yürüyüş, Dolmabahçe'ye değil, Taksim'e yapılmalıdır. Biz üç-beş Amerikan denizcisine değil, en genis anlamıyla emperyalizme karşıyız. Ve emperyalizmi tel'in etmek için, Taksim'e yürüyeceğiz. Aramıza anarşistler karışmış olabililer, onların tahriklerine kapılmayın örgütlerinizin direktifine uyun» Harun'un konuşmasından sonra gençler Taksim'e yürüdüler. Sloganlar şunlardı: «Bağımsız Türkiye», «Kahrolsun Amerika», «Amerikalı it, evine git», «Tanklarıyla toplarıyla gelseler bile bağımsız olacak Türk'ün ülkesi».

Taksim Anıtı'na varıldı, çepeçevre sarıldı ve bayrak yarıya çekilerek nutuklar atıldı. Teknik Üniversite Öğrenci Birliği Başkanı Harun Karadeniz, FKF adına genel yönetim kurulu üyesi Osman Arolat, İYTOTB adına... Orman Fakültesi Talebe Cemiyeti adına başkan ve FKF genel yönetim kurulu üyesi Fahri Aral. Miting bitmişti. Miting tertipçileri yurda dönüleceğini söylediler. konuşan yönetici, şöyle diyordu: «Bugünkü hareketimiz burada sona ermiştir. Bugün Dolmabahçe'ye inilmiyecektir. Hareketi düzenleyen örgütler olarak, arkadaşları disiplin içinde yurda dönmeye dâvet ediyoruz içimizde bulunan anarşistler, Dolmabahçe'ye inmek üzere sizleri tahrik edebilirler. Onlara uymayın. Örgüt disiplinine karşı gelenler, ihanet içindedirler, haindirler.»

Soğuk bir hava esti. Küçük bir grup, flamalariyle yurdun yolunu tuttu. Gece dövülen arkadaşlarının, hesabını sormak isteyen kitle kalakalmıştı. Kararsızdı. Birden Taksim Anıtının kaidesine bir genç fırladı. «Arkadaşlar» dedi, «Biz buraya nutuk dinlemeye gelmedik. Biz tâ Beyazıt'tan Teknikli kardeşlerimizle Dolmabahçe'ye inmeye geldik. Orada kadınımıza kızımıza saldıranlara gerekli dersi vermeye geldik kimse bizi boş lâflarla yolumuzdan alıkoymaya muktedir olamıyacaktır. Hedefimiz Dolmabahçe'dir, yürüyelim arkadaşlar» Kalabalık dalgalandı. Heyecan yükseldi. «Dolmabahçeye, Dolmabahçeye» seseleri Taksim'i çınlattı. Gençler yürüdüler.

«Ölenler dövüşerek öldüler
güneşe gömüldüler
vaktimiz yok ölenlerin matemini
tutmaya

akın var
akın
güneşe akın
güneşi zaptedeceğiz güneşin
zaptı yakın»

Gür bir ses omuzların üzerinden okuyordu bunu diğerleri katıldılar «Güneşin zaptı yakın.» Kalabalık gittikçe artan hızıyla aşağıya iniyordu. «Öndeki kardeşler katılır» diyorlardı bize «Onlar da katılırlar.»

Dolmabahçe'ye giden yol Gümüşsuyundan geçer. Yani Teknik Üniversite Yurdunun önünden. Yurda gidenlerle, Dolmabahçeye gidenler aynı yoldaydılar. Yurda dönenler önde, Dolmabahçeye gidenler arkada. Gümüşsuyuna yaklaştıkça, FKF liler Dolmabahçeye inenleri durdurma çabalarına hız verdiler. safların arasına giriyor anarşistlere uymayın» diye öğüt veriyorlardı. Yurda gelindi. O ne? Önde gidenler yolda barikat kurarak Dolmabahçeye inenleri durdurmaya hazırlanıyorlardı. Şiir okuyan ses gürledi! «Dolmabahçeye inmemizi engellemek isteyenler, bir kere daha hatırlatırız. Biz nutuk dinlemeye değil, Dolmabahçeye inmeye geldik.» Öndeki gruptan megafon, disiplin gereği yurda dönüleceğini tekrarlıyordu: «Anarşistlere uymayın.» Fakat kenetlenen saflar yarıldı; kalabalık Dolmabahçeye aktı. Bir grup yukarıda kalmıştı. Ama Dolmabahçe yavaş yavaş doluyordu. Merdivenler koşar adımlarla inildi. Rıhtıma aynı hızla girildi. Amerikan denizcileri kendilerini motorlara güç attılar. Kaçıyorlardı. Kalabalık gittikçe arttı. Bir gece evvelki Sükan'ın aslanları ortada görünmemişler, Amerikan denizcilerini koruyamamışlardı. Olaylar çığ gibi gelişti. Tutulan Amerikan erleri denize atılıyor, kamyon kamyon gelen Amerikan malzemesi yakılıyor, ya da denize atılıyordu. Yağma yapılmadı. Dolmabahçede saatler ilerledikçe, öğrenci kadar, halk da katıldı protestoya lüks bir Amerikan arabası geçiverdi oradan daha doğrusu geçemedi. Camları çerçeveleri indirildi lâstikleri parçalandı. Kalıverdi ortada. Hızla yukarı kaçmak istiyordu. Beton bloklar nazik cildini çizdi, eğdi, buruşturdu. İçindeki Amerikan çavuşu ellerini başına koymuş, korkudan fincan kadar açılan gözleriyle bakıyordu koltuğunun altından. Protestonun böylesi olur muydu ya! İnsan gibi protesto edilmeliydi. Öyle protestoya onlar da razıydı. Ama böylesi... Böylesi olmamalıydı. Saatler ilerledi. Öğrenciler yavaş yavaş yurtlarına döndüler ama, işinden dönen halk birikmişti rıhtıma 2000 3000 4000 kişi... Halktı bu. Halk! Onlar da anlamıyorlardı protestonun nezaketini. Geleni denize atıveriyorlardı. Hıncı vardı bu halkın. Ankarada ezilen 8 Mehmetçiğini, Samsunda öldürülen kardeşini, Adanada sarkıntılığa uğrayan bacısını unutamıyordu hıncı vardı bu halkın ve hıncını nazikçe anlatamıyordu.

• Saat 21 oldu. Hareket 7 saattir sürüyordu. Ne nutuk atan vardı orada, ne de yöneten. Ama 7 saat olmuştu, hâlâ dağılmıyor «karaya çıkarmayız» diyorlardı. Gerilmiş sinirler yavaş yavaş gevşedi. Alay edilmeye başlandı Amerikalılarla. Tam bu sırada, birden coplar sardı etrafı. Bunlar. gece çıkıyorlardı ortalığa. Vahşi bir saldırı başladı. İki çember çevrilmişti. Birinci çemberden kurtulan, ikincisine düşüyor, dövülüyordu. 17-18 yaşlarında bir genç yaklaştı abi dedi, «iyi cop yedim ama, iyi de kafa attım.» Gencin ensesi davul gibi şişmiş, ortası yarılmış kanıyordu... Bir başkası kenara çömelmişti, hafiften inliyordu. Yaklaşınca başını kaldırdı. Burnu yoktu âdeta. Davul gibiydi onun suratı da. Ağzı kan içindeydi. Önündeki topraka kan göllenmişti. Arkadaşları koluna girdiler, hastaneye götürdüler. Sükan'ın aslanları bu gece de iyi «iş» görmüşlerdi. Görmüşlerdi ama, Amerikalılar da bir temiz dövülmüşlerdi.

Yayınlanan Bildiriler

Polisin öğrenci yurdunu basması olayında, öğrencilerini yalnız bırakan İTÜ Rektörü ve Senatosu; bu davranışları sert bir şekilde protesto edilince hemen istifayı bastılar. Bu büyük bir kaçıştı. Öğrenciler yayınladıkları bildiride bu kaçışı mazur görmedikleirni açıklıyorlardı. Bildiride yurt binasını üniversite saymayan Rektöre; Teknik Üniversite öğrencisinden başka öğrenci barındırmayan yurdun, Üniversitenin bir parçası olduğu hatırlatıldıktan sonra şöyle denilmekteydi:

Bir dönem önce, bugünkünden daha küçük bir saldırı için öğrencileriyle en önde yürüyenler, vahşiyane olayın karşısında susmakla kalmayıp, öğrencilerin tepkisi sonucu istifa etmişlerdir. Bildirilerinde, kendilerini; «Her tür kaba kuvvetin tezahürlerini takbih eden» sözüyle belirliyenlerin polis baskınından hiç söz etmemeleri bizleri düşündürmektedir.

Bildirilerinde açıkça belirlemiyorlar. Öğrenci eylemlerine kızarak istifa ediyorlar ise, şunu bilmek istiyoruz: Nasıl bir gençlik düşünüyorlar?

Amerika'nın sınırları Kars'tan başlar, diyen bir başkanın ülkesinin askerlerine alkış mı tutmalıydık?

Açık denizlerde aylarca kaldıktan sonra, cinsel bunalımların gidermek için gelen kişileri, Amerikan genelevleri biçiminde çalışan otellere taşıyan komisyoncular mı olsaydık?

Kendi ülkesinde yaşıyan zencilere insanlık hakkı tanımıyanların askerlerine çiçek mi verseydik?

Doğal kaynaklarımızdan sömürdüklerini, İstanbul sokaklarına dolaşan askerlerinden, dilenerek mi geri alsaydık?

Daha dün Kıbrıs olayında karşımıza çıkanlara sevgi gösterisinde mi bulunsaydık?

İktisaden daha güçlü olabilmek için kasıtlı olarak sürdürdüğü savaşta Vietnam halkına işkence edenleri, eletek öperek karşılıyan kişiler mi olsaydık?

Teknik Üniversite öğrencisi bu tür düşünülüyorsa, yanılmaktadır. Bu tür düşünce içinde olanların da saldırıları ne kadar büyük olursa olsun, yok olmaya mahkûmdur.

Bizler, Senatonun kendilerine karşı yapılan ve hukuk devleti anlayışına sığmıyan korkunç olayın sonucunda istifa etmesini beklerdik.

Bu tür «Göstermelik» hareketleri, çözüm getirmiyecektir.

Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi Merkez Komitesinin Çağrısı

«Tüm halkımızın yiğit ve şanlı mücadelesinin şu saatlarında, devrimimizin hedeflerini açıkça ve sağlamca kavrıyalım. Çelikten azmimiz ve sonsuz çabamızla bütün güçlüklerin ve zorlukların üstesinden gelelim. Her türlü fedakârlığı göze alalım. Amerikan saldırganlarını yenmek, kuklaları yıkmak, halkın tüm ikitdarını geriye almak, bağımsızlık, ulusal egemenlik ve özgürlüğü yeniden kazanmak ve bütün halka mutluluk getirmek üzere tekrar hücum edelim, şiddetle savaşalım.»

Güney Vietnam Giai Phong Basın Ajansına göre Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi Merkez Komitesi, Güney Vietnam'daki bütün vatandaşlara savaşçılara bir çağrı yayınlamıştır.

Bu çağrı 6 Mayıs 1968 tarihli olup şöyledir:
Aziz vatandaşlar ve savaşçılar:

Ayni anda başlayan hücumlarımızın silâh sesleri Saygon'da, Hue'da, Da Nang'ta ve Quang Tri eyaletinden Ca Mau Burnuna kadar bütün savaş alanlarındaki bir çok kasaba ve kentte, bölge başkentlerinde, Birleşik Devletlerin ve onun kuklalarının askerî karargâhlarında ana örgütlerinde, askeri üslerinde, hava alanlarında ve depolarında gene çınlamış bulunuyor.

Ordumuz ve halkımız, Birleşik Devletlere ve onun kuklalarına yıldırım darbeleri indirmektedir. Yeni yeni, son derece şanlı işler başarmıştır. Halkımıza karşı sayısız suçlar işlemiş olan kimselere kendilerine lâyık cezaları vermektedir.

Yeni yeni zaferlerle esinlenen tüm Güney Vietnam ileriye atılmaktadır.

Tüm Güney Vietnam, taarruzun ateş sesleri altında sarsılmakta ve kabarıp taşan bir savaşma ve yenme azmi içinde ayaklanmaktadır.

Aziz vatandaşlar, savaşçılar:

Bahar başlarında silâhlı kuvvetlerimiz ve halkımız tarafından girişilen genel taarruzun ve yaygın hücumların başlamasından bu yana B.D. saldırganlarının nihaî yenilgileri gözle görülür bir sonuç haline gelmiştir. Fakat inatçı oldukları için B.D. saldırganları, ülkemize karşı saldırgan tasarılarından vazgeçmemişlerdir.

Kurnaz manevralarının yanı sıra onlar, yeni yeni kıtaları ve silâhları göndererek, daha fazla para akıtarak, hummalı bir şekilde daha fazla kıtaları savaşa sürerek, halkımızı topluca öldürmeyi, köy ve kasabalarımızı yakıp yıkmayı gözeten bir sıra harekâtı yöneterek, saldırı savaşlarını yoğunlaştırmaya devam ediyorlar.

Buna karşılık tüm halkımızın ve ordumuzun azmi, sarsılmaksızın yerinde duruyor. Birleşik Devletler, Güney Vietnamdaki saldırganlığına devam ettiği müddetçe savaşmaya ve onu yenmeye kararlıyız.

Yeniden köleleştirilmeyi ve vatanımızı yeniden yitirmeyi kesinlikle red ediyoruz. Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten değerli olamaz. Cephedeki haklı mücadelenin amacı apaçıktır. Durum bizden yana gelişmektedir.

B.D. saldırganları ve onların sadık uşakları — Thieu Ky — kliki daha dar boğazlara itilmektedir. B.D. saldırganlarının tam yenilgisi, Thieu-Ky kukla ordusunun ve yönetiminin çökmesi ve dağılması kaçınılmazdı.

Aziz vatandaşlar ve savaşçılar,

Tüm halkımızın yiğit ve şanlı mücadelesinin şu saatlerinde, devrimimizin hedeflerini açıkça ve sağlamca kavrayalım. Çelikten azmimiz ve sonsuz çabamızla bütün güçlüklerin ve zorlukların üstesinden gelelim. Her türlü fedakârlığı göze alalım. B. D. saldırganlarını yenmek, kuklaları yıkmak, halkın tüm iktidarını geriye almak, bağımsızlık, ulusal egemenlik ve özgürlüğü yeniden kazanmak ve bütün halka mutluluk getirmek üzere tekrar tekrar hücum edelim, şiddetle savaşalım.

Kurtuluş ordusunun subay ve erleri yoğun ve ardarda hücumlar yapsınlar, mümkün olduğu kadar çok B.D. ve kukla mevcutlarını temizlesinler. Onların mümkün olduğu kadar çok savaş aracını yok etsinler. Her gün ve her saat yeni yeni zaferler kazansınlar. B.D. saldırganlarının saldırganca tasarılarının üstesinden gelsinler kukla orduyu darmadağın edip tam zaferi kesinlikle kazansınlar.

Halen düşmanın kontrolü altında bulunan kasaba ve kırlık bölgelerdeki vatandaşlarımız silâha sarılsınlar, tüfek, bıçak, balta, ne silâh bulurlarsa ellerine alsınlar. Zalim düşman ajanslarını yok etmede, casusları yakalamakta, kukla yönetimini devirmekte ve devrimci iktidarı kurmakta kurtuluş silâhlı kuvvetleri ile işbirliği yapsınlar. Örgütlensinler. Kurtuluş silâhlı kuvvetlerine yardım etsinler, düşmanın karşı hücumlarını yılmadan defetsinler. Devrimci iktidarı savunsunlar. Halkın canını ve malını korusunlar, kontrollarını sapasağlam muhafaza etsinler.

Kurtarılmış bölgelerdeki vatandaşlarımız «Herşey cephe için! Herşey B.D. saldırganlarının yenilgisi için!» şiarını uygulasınlar.

Saygon kukla ordusunu subay ve erleri, polisi ve kukla yönetiminin personeli mutlaka şerefli bir hayatın yolunu tutsunlar. Ayaklanıp zalim ajanları temizlesinler. Anavatana yardım etsinler. Düşmanın saflarından ayrılıp vatanı ve kendi ailelerini kurtarmak üzere silâhlarıyla birlikte halkın yanına geçsinler.

Aziz vatandaşlar ve Savaşçılar,

Bu baharın başındaki genel taarruzun ve yaygın hücumların başlamasından bu yana kaydetmiş bulunduğumuz misli görülmedik büyük ve tam zaferler, silâhlı kuvvetlerimizin ve halkımızın yenilmez gücünü ve eşsiz erdemini mükemmel bir şekilde kanıtlamıştır.

Düşmanla bizim aramızdaki savaş, çetin bir evreye girmiş bulunuyor. B.D. saldırganları ve kukla hainler, mümkün olan her türlü zalim manevraya, talana, kundakçılığa, ırza tecavüze, ve katliama başvurmaktadır. Ama hiçbir gerici güç, ordumuzun ve halkımızın dayanışmasına ve yılmaz savaşına karşı koyamaz.

Her türlü zorluğu ve güçlüğü yenelim ve cesaretle ileriye yürüyelim. Tam zafer, mutlaka bizim olacaktır.

Suphi Karaman'ın çektiği telgraflar

Sayın Dr. Faruk SÜKAN
İçişleri Bakanı

ANKARA

İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri ile Toplum Polisi arasında 17 Temmuz günü sabaha karşı cereyan eden müessif olayları bugünkü gazete haberlerinden öğrendim. Stop. Eski bir Millî Birlik Komitesi üyesi hüviyetimle ve siyasî görüş ve tecrübelerimle diyebilirim ki, polisin davranışı çirkindir, bayağıdır ve olayları hızlandıracak niteliktedir. Stop. Amerikan bahriyelisinin hovardalığını ve ulusal onuru rencide eden taşkınlıklarını himaye için Türk Polisini kullananlar ağır tarihî sorumluluk içindedirler. Stop. Ulusal onuru korumanın şuuru içerisinde bulunan gerçek milliyetçi ve devrimci Türk gençliğine piçler ve komünistler diyenleri şiddetle tel'in ederim. Yakın tarihimiz bu gibilerin Yüksek Adalet Divanı önündeki son pişmanlıklarının ve perişanlıklarının fayda vermediğinin belgeleri ile doludur. Stop. Toplum polisini bu türlü kullananlar hakkında işlem yapılmasını rica ederim. Saygılarımla.

18 Temmuz 1968 Saat 11.00
Tabiî Senatör
Suphi KARAMAN

■

Ekselâns Parker HART
Amerikan Büyükelçisi

ANKARA

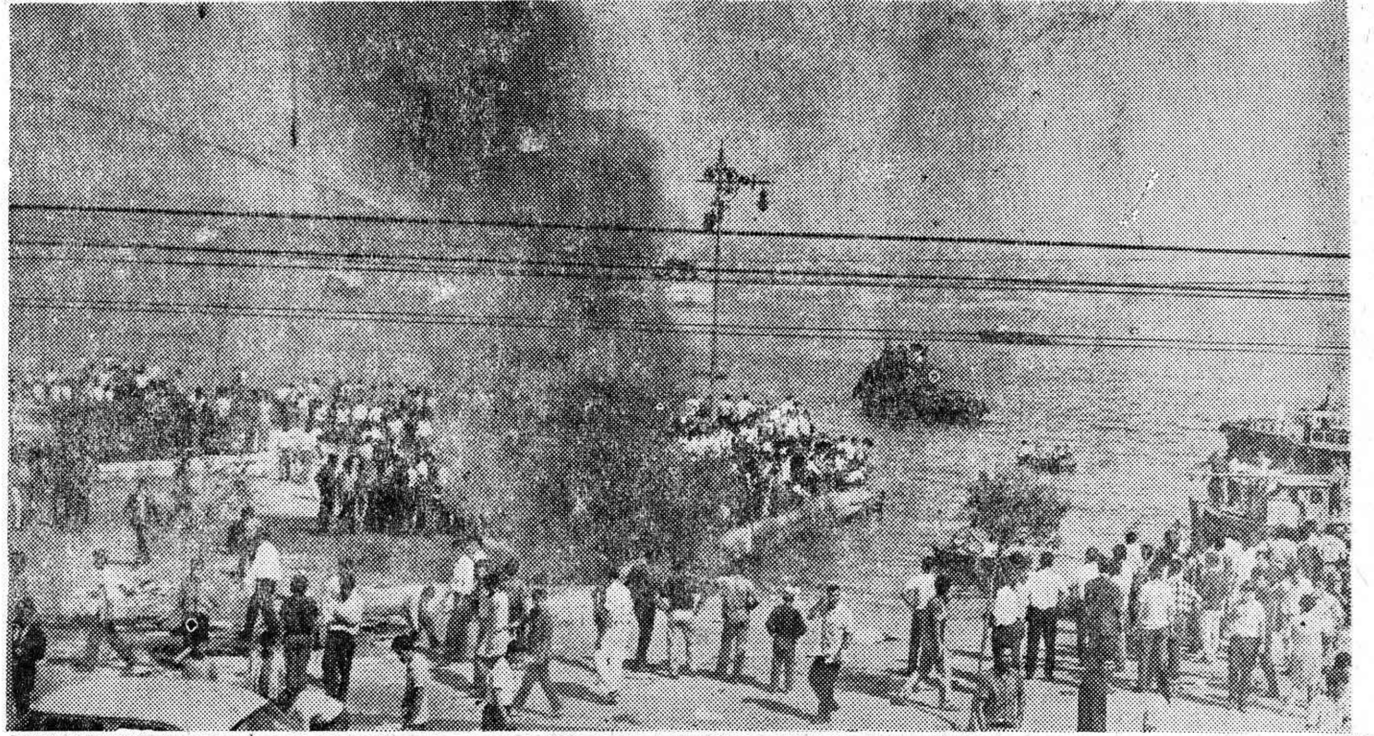
20 yıldır çeşitli kanallarla ve Barış Gönüllüleri adı altındaki geniş kadrolu elemanlarınızla yaptığınız istihbarata rağmen Türk milletinin duygularını hâlâ öğrenemediğiniz anlaşılmaktadır.

Amerikan 6 ncı Filosuna ait gemilerin Türk limanlarını ziyaretleri gittikçe artan tepkilerin sebebi olmaktadır. Artık bunu anlamanız lâzımdır.

Türkiye'nin iç huzurunun bozulmaması için, hâlen İstanbul limanında bulunan gemilerin biran evvel karasularımızı terketmesine aracı olmanızı rica ederim.

18 Temmuz 1968 Saat 11.20
Cumhuriyet Senatosu
Tabiî Üyesi
Suphi KARAMAN

Analara Çağrı

Suat DERVİŞ

TÜRK ANALARINA ÇAĞRI

Türk anneleri, yavrularınız memleketin özgürlüğü için yanıp tutuşuyor. Bu yüzden yurtlarında, yataklarında dövülüyorlar. Kan revan içinde yarı çıplak polis nezaretine alınıyor, savcı karşısına çıkarılıyorlar. Gazetelerde don — atlet — pijama ile adliye koridorlarında bekleşen çocukların resimlerini gördüm. Bir nümayiş ve taşkınlık sırasında yakalanmadıkları kıyafetlerinden anlaşılıyordu.

Bir evlât nasıl doğar, nasıl yetişir, sizler bilirsiniz. Yurt için, özgürlük için savaşan yavrularınızı savunmak artık size düşüyor. Koşunuz. Üniversite ve öğrenci yurtları önünde nöbet tutunuz.

Siz de polis anaları, siz de bu nöbete katılınız ve kardeşi kardeşe düşüren bu belâ ortadan kalksın. Oğullarınıza dövdükleri çocukların birer vatan kahramanı olduğunu anlatınız.

Ve onlara deyiniz ki, bu vatansever çocukları coplamadan, önce kendi analarını, sonra bütün Türk analarını bayıltıncaya kadar coplamaları lâzım.

«Olur mu böyle olur mu
Kardeş kardeşi vurur mu?»

■

AMERİKAN ANALARINA ÇAĞRI

6. Filo'nuzun İstanbul'a gelişini Türk halkı istemiyor. Ve Türk halkının münevver evlâtları olan öğrenciler, onların gelişini her defasında protesto ediyor. Bunun sebebi, çocuklarınızın buraya dost ve misafir gibi değil, müstevli olarak gelmeleridir.

Amerikalılar İkinci Cihan Harbi sonunda memleketimizde canla başla karşılandılar. Fakat onların dostluklarının mahiyeti zamanla meydana çıktı. Memleketimizde misafir değil, ev sahibi oldular. Onlara imtiyazlar verilid. Çocuklarımızı öldürdüler, kızlarımızı kirlettiler ve Türk yargıçlarına onları yargılamak hakkı tanınmadı.

Vietnam'da silâhla yaptıklarını burada böyle yaptılar.

Ve şimdi evlâtlarınız yalnız Türkiye'de değil, bütün dünyada sevilmiyorlar. Her yerde hor görülüyor, dövülüyor, hakaretle, nefretle karşılanıyorlar.

Eğer bu son hafta içinde çocuklarınız Vietnam'da türlü vahşet işleyen ve yurdumuzu sömürge yapmak isteyen emperyalist bir ordunun askerleri olarak değil de, gerçekten dost sivil gençler olarak gelseydiler, denize atılacaklarına, dövülüp sövüleceklerine, sevileceklerdi.

Çocuklarımızla çocuklarınız plâjlarda gezecekler, şarkı söyleyeceklerdi.

Amerikalı anneler, sizden şunu istiyorum. Çocuklarınızı emperyalist bir düzenin evlâtları olarak dünyanın dört bir tarafına yollamayınız.

Kendilerine ve sizlere yalnız ıstırap ve azap verebilecek vahşetlere âlet olmamaları için memleketinizde mücadele ediniz.

Yazık değil mi çocuklarınıza. Siz onları herkes kendilerinden nefret etsin diye mi dünyaya getirdiniz.

Memleketinizde yapılacak ne ciddî işler var. Onları ırk ayrımını kaldırmak için savaştırınız. Memleketinizin yüz karasını silmelerini onlara öğretiniz. Kuzey Vietnam'da çocukları öldürmelerinin yüz karasına yüz karası ilâve etmelerine müsaade etmeyiniz.

Yukarıdaki üç resimde son Amerikan aleyhtarı gösteriler görülmektedir en alttaki iki resim ise 28 Nisan 1960 olaylarındandır. İTÜ Yurdunun basılışı olayı ister istemez o günleri hatırlatıyor insana.

Felsefecilerin boykotu

Gün ZİLELİ
D.T.C.F. FELSEFE BÖLÜMÜ öğrencisi ve Fikir Kulüpleri Federasyonu Genel Yönetım Kurulu üyesi

Felsefe bölümü boykotunun diğer boykotların yanında özel bir yeri var. Küçük bir grubun kamuoyunu etkileme ve hâkim güçlere karşı durma şansı daha azdı ve boykot kırıcılar. küçük bir bölümün boykotunu kırabilmekte daha büyük kolaylıklara sahip olacaklardı. Ama bütün bunlara rağmen felsefe öğrencileri günlerce faşist bir dekana, öğrenci düşmanı, zorba bir yönetime karşı direndiler. Direndiler ve daha çok öğrendiler kendilerine kimlerin karşı olduğunu.

Felsefe boykotu hangi şartlar altında başladı? Bu soruya verilecek cevap ilk D.T.C.F boykotunun da bir çok yönlerini aydınlatacaktır. D.T.C.F. deki boykot hareketi yarıda bırakılmıştı. Mezunların ve bir çok bölümle birlikte felsefe bölümünün istekleri kabul edilmemişti. Boykot Komitesi Başkanı yalan söyleyerek 26 maddenin de kabul olunduğunu açıklamıştı öğrenciye. Oysa profesörler kuruluna sunulan maddelerden ancak dokuz tanesi kabul edilmişti. Bu maddelerin bir kısmı da zaten «Profesörlerin özel kılıkla dolaşmaları» gibi sudan isteklerdi. Ayrıca boykotun bitirilme kararı boykot komitesi üyeleri arasında oylanmadan başkan tarafından alınmıştı. İşte bu şartlar altında felsefe öğrencileri özel boykotlarına, demokratik bir oylama ile, devam etme kararı aldılar. Ancak bu karar bir çok zorlukları göze almayı gerektiriyordu. Çünkü direnen grup küçülmüştü ve ilk boykot sonunda, boynuna çelenk astırarak öğrencinin sempatisini toplama dalaveralarına girişen Dekan bu kez küçük boykotu ezmek için her türlü oyuna başvurabilirdi. Bunlara rağmen felsefeciler boykota başladılar ve isteklerini saptadılar. İstekleri daha köklü değişimler yolunda idi. İsteklerinin arasında fikir özgürlüğüne saygı gösterilmesi gibi maddeler yer alıyordu. Bu da faşist öğretim üyelerine çok yerinde bir şamardı. Niyazi Berkes'in geri getirilmesi ve yeniden ders vermesinin sağlanması yolundaki istek sağcılarla sol oportünistlerin işbirliği yapmasiyle maddeler arasından çıkartıldı. İlk boykota «sosyalist bir boykot olmadığı için» katılmayanlar bu kez Niyazi Berkez'in isminin rapordan çıkarılması lehinde parmaklarını kaldırıyorlardı.

Felsefe öğrencileri bir süre sonra başka bölümlerden gelen bir takım isteklerle karşılaştılar. Diğer bölümlerin ilerici öğrencileri felsefe bölümünün kendilerine örnek olduğunu ve genel boykota gitmek istediklerini bildirdiler. Bir gece bütün bölümlerden gelen temsilcilerin katılmasıyla genel boykot için karar alındı ve Fakülte yeniden işgal edildi. O gece devrimci öğrenciler fakülte içinde nöbet tuttular. Ancak herkesin gevşediği bir saatte fakülte baskına uğradı ve gelenler camları kırarak içeri girdiler. Hepsi silâhlı olan bu adamlar polisle işbirliği halinde bulunan Dekanın adamları ve AP. militanları idi.

Faşistler yaptıkları baskınla Felsefe bölümünün de boykotunu kırdıklarını sanmışlardı. Ancak sabah felsefe öğrencileri fakültenin bahçesinde yeniden toplandılar. Arabayla gelen öğrenci düşmanı Dekanı yuhaladılar. Kapılar açılınca kendi bölümlerine çıkarak kapıları yeniden tuttular. Faşistler biraz sonra felsefe bölümünü dolduruverdiler. Amaçları boykotu kesinlikle bitirmekti. Öğrencileri zorla sınava sokmak için görevlendirilmişlerdi. Bu sırada, okulun içinde Dekanın sayesinde fakülteye girmiş ve görevi sosyalist öğrencileri izlemek olan bir müstahdem anti-boykot komitesinin bildirilerini dağıtmaktaydı. Fakülte sekreteri sınıfın kapısını tutmuş silâhlı faşistlerin de yardımıyla öğrencileri sınıfın kapısını tutmuş silâhlı faşistlerin de yardımiyle öğrencileri zorluyordu. Aynı anlarda Dekan Emin Bilgiç, Prof. Nusret Hızır'a sınavlara girmesi ve öğrencileri de buna zorlaması için baskı yapıyordu. Fakültenin içi faşist çetelerinin cirit attığı bir alan haline gelmişti bir anda. Buna rağmen az sayıda olan felsefe öğrencileri direndiler. Kavga ettiler zorbalarla. Faşistlerden biri yediği yumruklardan kurtulmak için tabancasını ateşlemek zorunda kalıyordu. Sekreter tanık durumuna düşmemek için yok olmuştu ortadan. Bu olay felsefe öğrencilerini daha da birleştirdi. Faşistler yedikleri dayaktan şaşırmış bir şekilde dağıldılar. Sosyalist öğrenciler ise her zaman olduğu gibi arkadaşlarını yanında döğüşüyorlardı.

Kavgadan sonra öğrenciler yeniden barikatlar kurdular. Yeni pankartlar astılar. «Dekan istifa», «bozuk düzene son» yazılıydı yeni asılan pankartlarda. Eylem öğrencileri bir adım daha ileri götürmüştü. Sağcılar ve sosyalist öğrencilere kavgadan kaçmayı öğütleyen sol oportünistler yok olmuşlardı ortadan.

FKF Dev-Güç'ten neden ayrıldı

Ersen OLGAÇ
Hacettepe Üniversitesi Fikir Kulübü Başkanı

Geçen hafta, bir iki gazetenin iç sayfalarında dikkati çekmeyen ufak bir haber yer aldı. Haberde, «İzlediği politika itibariyle Türkiye Sosyalizmi yararına olmadığı» gerekçesiyle Fikir Kulüpleri Federasyonunun Türkiye Devrimciler Güçbirliğinden ayrıldığı söyleniyordu. Biz burada F.K.F. nin ileri sürdüğü iddia üzerinde duracağız. Yani, Devrimciler Güçbirliğinin «İzlediği politika itibariyle Türkiye sosyalizmi yararına olmadığı» iddiaıs üzerinde.

TÜRK SOLU dergisinin aylardır haykırdığı bir gerçek var. Defalarca yazılan ve söylenen bu gerçeği bir kez daha tekrarlamak gerekiyor, FKF'nin Devrimciler Güçbirliği karşısındaki tutumunu doğru değerlendirmek için: Türkiye emperyalizmin sömürdüğü, halkının gerçek anlamıyla demokratik haklarına sahip olamadığı, halkının büyük bir kısmının feodal baskı altında yaşadığı bir ülkedir. Bir toplumun içinde bulunduğu gelişme aşaması o toplumun önündeki devrimi belirler. Türk toplumunun içinde bulunduğu gelişme aşaması Millî Demokratik Devrimin ilk devrimci adım olduğu gerçeğini açık seçik ortaya koyuyor. Yani devrimin şiarları bağımsız bir Türkiye, halkın demokratik iktidarının kurulduğu bir Türkiye ve köklü bir toprak reformunun gerçekleştirildiği yani feodal kalıntıların tasfiye edildiği bir Türkiye özlemini ifade eder. Toplumun belli aşamalarda belli devrimci şiarların atılacağı ve toplumdaki ana çelişkinin öncelikle çözülmesinin zorunluluk olduğu, sosyalist teorinin en basıt bir kuralıdır. Bunu anlamak için büyük incelemelere ve derin teorik bilgiye gerek yok. «Eğer bir sosyalist burjuva demokratik devrimini küçümser, gevşeklik eder, ya da biraz bile olsun yavaşlar ve ona en ufak bir sadakatsizlik ve soğukluk gösterir, ya da onun uğruna kanını dökmeye veya canını vermeye isteksiz olursa, böyle bir kişi bilerek veya bilmeyerek sosyalizme büyük ya da küçük öçüde ihanet ediyor demektir ve pek tabiî siyasî bilince varmış güvenilir bir devrimci değildir. Sosyalizme ancak demokrasi aşamasından geçileceği, bilimsel bir kanundur.» Türkiye'de sosyalist geçinen bazı kişiler «Yüzelli yıldır burjuvazi öncülüğünde demokratik devrim yapıyoruz, sıra sosyalizme gelmiştir» deseler de bu hiç bir şeyi değiştirmez. Önemli olan yüzelli yıldır burjuvazi öncülüğünde demokratik devrim yaptığımız demagojisi değil, Türkiye'nin bugünkü gerçeğidir. Bunu iddia etmek emperyalizmi yok farzetmektır. Gerçek demokrasiye büyük bir engel olan ünlü 141 ve 142. maddeleri yok farzetmektir, halkımızın büyük kısmının vatandaşlık payesine ulaşmasına engel olan feodal kalıntıları yok farzetmektir.

Evet, hedefimiz Millî Demokratik Devrimi gerçekleştirmektir. Türkiye Devrimciler Güçbirliğinin amacı budur. Dev-Güç İcra Komitesi Başkanı Kadri Kaplan, TÜRK SOLU dergisinde yayınlanan yazısında «Çok iyi bilinmektedir ki, Devrimciler Güçbirliği hareketinde, burcu burcu kokan bir millilik, toplum yararına ve halkın çıkarına dönük bir devrimcilik inanışı vardır. Bu inanış TAM BAĞIMSIZ ve GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE sloganı ile ülküleştirilmiştir. DEV-GÜÇ hareketinde, sosyalist olan ve olmayan iki devrimci akım işbirliğindedirler. Her ikisi de Mustafa Kemal mihverinin dışında değil, içindedirler.» diyor.

Ülkemizden emperyalizmi kovacak ve Demokratik Devrimi sonuna kadar götürecek olan pek tabiî ki emekçi halkımızdır. Onu bilinçlendirmek ve eyleme sokmak, başarılması gereken bir görevdir. Ancak, bugünün Türkiye'sinde mücadeleyi genellikle küçük burjuva bürokrasisi yürütmektedir, geniş halk yığınları değil.

Bu böyledir diye Türkiye'nin en devrimci kesimi yani sosyalistler, anti-emperyalist Dev-Güç hareketine katılmayacaklar mıdır? «Öncülük bizde değil diye dünyanın en ünlü sol dergilerinin sütunlarına aldığı Dev-Güç hareketine sosyalistler katılmayacaklar mıdır? Sosyasıtlere düşen, tüm devrimci sınıf ve tabakalara önderlik etmektir. Kaldı ki, gerçek sosyalistler kuyrukta bile olsalar, bu harekete katılacaklardır. Devrimciler Güçbirliği hareketini hâkim sınıflarla aynı paralele düşerek baltalamak, gerçek düşmanı unutup «sosyalist değil» diye yurtseveri yurtsevere düşman etmek, ana çelişkiyi bir yana bırakıp ikinci derece çelişkileri hâkim çelişkiymiş gibi göstermek, son tahlilde emperyalizmin ekmeğine yağ süren bir davranıştır.

Evet, Fikir Kulüpleri Federasyonunun «izlediği politika itibariyle Türkiye sosyalizmine yararlı olmadığı» iddiasiyle Devrimciler Güçbirliğinden ayrılması, yanlış, tutarsız ve sosyalizmin bilimine aykırı bir davranıştır. Dev-Güç'ün politikası nasıl bir politikadır ki, Aydın Yalçın boykotlar konusunda meclisteki konuşmasında bütün gücüyle bu politikaya hücum etmiştir. Bu nasıl bir politikadır ki, hâkim sınıflar tatlı su sosyalistlerini bağırlarına basıp, anti-emperyalist Dev-Güç'ü boy hedefi yapıyorlar. Çünkü bu doğru bir politikadır. Çünkü bu «Türkiye sosyalizminin yararına bir politikadır.» O halde FKF neden Dev-Güç'ten ayrılma gereğini duydu?

Tarihin her devrinde sosyalistler arasında bölünmeler olmuştur. Marksizmi çok iyi bilen ve ona katkısı olan Kautsky, sonunda bilimsel sosyalizme ihanet etti. Bernstein'da aynı akıbete uğradı. Yurdumuz da dünyada istisna bir ülke olmadığından, herkes gerçek kimliğini kısa sürede buldu. Emperyalist sistem içerisinde geri bir ülke olan Türkiye'de de bu çeşit sapmalar kaçınılmazdı. Hele anti-emperyalist mücadeleyi yalnız sosyalistlerin yürüteceği yolundaki bölücü iddia emperyalizmin ve işbirlikçilerin pek hoşuna giden bir davranıştır devrimci mücadeleyi dört yılda bir mühür basma eylemi olarak anlama ve parlâmentodaki kelle sayısıyla devrimci gelişmeyi güçlendirme iddiası, Türkiye'deki oportünizmin özüdür. Buna göre, küçük politika hesaplarıyla her tür anti-emperyalist hareket tekele alınmalı, yoksa iftiralarla yasa dışına itilmeli, teori düşmanlığı yapılarak sosyalist eğitim bir yana bırakılmalıdır. İşte gerçek Türk sosyalisti emperyalizmle olduğu kadar, bu tür tehlikeli sapmalarla da mücadele etmelidir. «Sosyalist kalmak istiyorsak, bizim ödevimiz, daima daha aşağıya ve daha derine, gerçek kitlelere doğru gitmektir: Oportünizme karşı mücadelenin bütün anlamı ve bu mücadelenin tüm muhtevası budur.»

FKF'de yönetimi alan klik, sosyalizmin değil oportünizmin temsilcisidir. FKF nin DEV-GÜÇ'ten ayrılmasının nedenleri Türkiye'deki sosyalist hareket içerisindeki oportünist çarka kendisini kaptırmış olmasıdır. Devrimciliğinden ve sosyalistliğinden en ufak bir şüphemiz olmayan FKF tabanının ağırlığını duyuracağı gün pek uzak olmasa gerek.

SEN HEY... AMERİKALI

Cihan ALPTEKİN

Avrupa'nın en sıcak günlerini yaşıyan İstanbul. Bir yaz sabahı. Güneş doğmamış henüz. Tan yeri ağarmak üzere. Sabahı da aydınlığı da bulmak için yüreklerde direnme duygusu belirginleşiyor. Günlük güneşlik olması için Türkiye'nin uluscu duyguları şahlanıyor.

Böyle bir sabahtı. Bir rüzgâr esiyordu hafiften. Dalgalar inip kalkıyordu ağlamaklı. Bu İstanbul Boğazı. Boğazın denizi. Bizim deniz. Büyük kahramanlıkların tanıklığını yapan deniz. İstilâ ordusu teknelerinin yüzdüğü deniz. Türkiye'nin İstanbul şehrinin denizi. Despot Abdülhamit'in «Satış pazarlığını» sen iyi bilirsin. Satılık Vahdettin'i bilirsin. Şimdi gene ağlamaklı yüzün. Elin gâvuru gelmiş demirlemişti. Amerikalı emperyalist Boğazın sularındaydı. Siyasal yönetim kollarını açtı onlara. 21 pare top atışıyla karşıladılar onu. Türkiye'nin güvenliğini sağlıyacaklarmış! Ondan Akdeniz'de demirliyorlarmış. İç ve dış güvenliğimiz onları çok düşündürüyormuş. Dünyanın candarmalığı onlardaymış. Gene İstanbul'umuza ayak bastılar. Dolarları lira yaptırdılar. Balını, kaymağını yemeğe koyuldular İstanbul'un İğrenç zevklerini tatmin etmek için Beyoğlu'nun sokaklarına daldılar.

Hey.. Amerikalı! Bu ülkenin kahraman tarihi var bilmez misin? Emperyalistleri denize döktüydü İzmir'de. Kurtuluşunu yaptı o zaman bu ülkenin halkı. Biz kurtuluş savaşı nasıl yapılır biliriz. Maroken koltuklarda oturarak verilmez kurtuluş savaşı. Bu ülkenin halkı var, aydını var, ordusu var, uyanık gençliği var. Bunların tokadını yemeden gideceğin yok biliyoruz. Senden yana olan işbirlikçilerin var. İktidarın polisi seni koruyacak. Bu durumda sen bu sulardayken o suların gençliği rahat uyuyamaz. Elbette canını dişine takıp direnecek. Birleşiyor, guruplaşıyor, örgütleniyor gençlik. Halkla birleşen gençlik, yer yer lâyık olduğun cevabı veriyor sana. Mahzenlere tıkılıyorlar, coplanıyorlar, yerlerde sürükleniyorlar ama her gün daha güçle ve inançla direniyorlar. Bizim olan polis bizi tutukluyor, neden Amerikalıya karşı koydun diye. Amerikalı bayrağımızı yırtar, yurttaşlarımızı öldürür, tutuklanmaz, yargılanmaz hiç. Bizim polisimiz bizim kaldığımız yurtları basar. Öğrenciler polisin saldırısından korunmak isterler. Dolaplar devrilir, dökülür pencerenin camları kırılır. Karyolalardan barikatlar yapılır. Ağır yaralananlar olur. Elin gâvuruna «Vatanımdan çık» demenin karşılığı bunlar.

Gençlik kendi Üniversite yöneticilerini de yanında bulamaz. Rektörlerini çağırırsın Amerikalıya karşı direnişte; ön saflarda yer almasını istersin. Korkarlar, polisle karşı karşıya bırakırlar gençliği. Rektör yakınır «Ben bir devlet memuruyum» diye.

Kavgamız belirlenmiştir. Bir daha Amerikan neferini görmiyecektir bu sular, bu güzelim İstanbul. Eğer görürsek tükürülecektir suratına. Amerikalı gidecektir Türkiye'mizden. Topuyla, tüfeğiyle, NATO'suyla, üssüyle çıkıp gidecek buradan. Uşaklarınla, karınla, kızınla gideceksin sen hey.. Amerikalı.

PORSELEN YOLSUZLUĞU

Geçen sayıdan devam

GREV GREV GREV...

Fabrika yöneticileri böyle küçük işlerle kendilerini avuturlarken 1968 senesi Şubat ayı geldi. 1968 senesi Şubat ayı toplu sözleşme ayıdır. Bu ayda yöneticiler işçi sendikasıyla oturur, işçiler üzerine pazarlık ederler. Sendika talep eder işveren mızıkçılık eder, sonunda anlaşılır işçinin cebine sonradan gene alınmak üzere 3—5 kuruş girer. Bu defa da aynı oyun oynanmak üzere oturulmuş fakat idare meclisi fazla mızıkçılık etmeye başlamıştır. Öyleki, en makul istekler dahi kabul edilmemiş ve işçiler greve zorlanmıştır. Örneğin işçilerin kıdem zammı istekleri ve Disiplin Kurulunda temsilci bulundurma istekleri İdare Meclisince reddedilmiştir. Oysa kıdem zammı kıdemi teşvik ettiğinden işletmenin de yararınadır. Bu ve buna benzer maddeleri reddeden İdare Meclisi acaba işçileri neden greve itiyordu.

İşin içyüzünü bilenler için bu gayet basitti. Morenoların mukavelesi feshedilmişti. Ticaret Müdürü Ferruh Özdil'in yeni hazırladığı satış şartnamesinden ötürü Morenolar partiyi kaybedebilirdi. Fabrikanın satış imtiyazının başka firmaların eline geçmesi ise Morenoların elindeki 10 milyon liralık malın satılamaması sonucunu doğurabilirdi. Onun için imalâtı durdurmak ve Morenoların elindeki 10 milyon liralık malın yüksek fiatla satılmasını sağlamak lâzımdı. Morenolar grevden, bundan başka muratlar da umuyorlardı. Meselâ grev uzatılırsa meydana gelen porselen darlığı pekâlâ ithal müsadesine yol açabilirdi. İşte işçinin ekmeğiyle bunun için oynanıyordu. Fakat Ferruh Özdil bu işe de burnunu soktu Bakanlık ve sendika nezdinde yaptığı müracaatlarla grevi önledi.

Böylece Ferruh Özdil'in atılması vacip oldu. Önce para teklif ederek istifası istendi reddedilince de İş Kanunun 13. maddesi gereğince ve «Görülen lüzum üzerine işine son verildi.

Porselen dâvası hâlen sürüp gitmektedir. Bu yolsuzluğun işinden ettiği tek insan Ferruh Özdil değildir. İstanbul Malî Polis Müdürü Rafet Kaplangı ve bu işle uğraşan diğer malî polis âmirleri, İç Ticaret Umum Müdür Muavini olup hâlen bu konuda malî polise yardımcı olan Süreyya Özet kurbanlar arasındadır. Hattâ hattâ, AP Milletvekili Ekmel Çetinel'de porselen yolsuzluğuyla uğraştığı için partiden ihraç edilmiştir. Daha kimlerin gideceği, nelerin olacağı belli değildir. Şimdilik fabrikadakiler rahatlamışa benzerler. Ama gün doğmadan neler doğar?

Sosyalist Literatürde Terimler - Kavramlar

DÖNÜŞÜM

Dönüşüm Reform teriminin karşılığıdır. Dönüşümcülük de sosyalist anlayışa uygun olmayan bir görüştür. Sosyalist literatür reformizme, dönüşümcülüğe karşı polemiklerle doludur. Dönüşüm /Reforme/ da düzeni kökten değiştirmeden onun içindeki kimi kurumların halkın yararına olarak iyileştirilmesi /islâhı/ anlamına gelir. Örneğin, kapitalist düzen içindeki vergi yükünü daha âdil bir biçimde dağıtmak için vergi reformu istemek dönüşümcülüktür. Ama ne kadar olumlu olursa olsun, bir vergi reformu, alt yapıya değin bir değişiklik meydana getirmediğine göre devrim değildir. Devrimden yana olan sosyalistler, elbette ki, halkın yararına olan reformları desteklerler. Ama dönüşümü hiçbir zaman nihaî amaç saymazlar ve bununla yetinmezler. Salt dönüşümcü olan devrimci olamaz. Sosyalist, sosyalist düzeni kurmaktan yana bir kimse olduğuna göre devrimcidir. Ve bu yüzden de dönüşümcülüğe karşıdır.

Bizde gene ya bilgisizlikten ya da başka nedenlerle dönüşüm ve dönüşümcü terimlerine kendilerinde var olmayan olumlu anlamlar verildiği görülmüştür.

Sosyalist literatürün yayımlanmaya başladığı ve yeni bir kuşağın bu kitapları okuyarak yetiştiği bugünün Türkiyesinde terimlerin yerli yerine konumaları ve kendilerine gerçek anlamlarının verilmesi zorunluluğu vardır.

Che Guevara Şiirlerinin Savunusu

Dergimizin 2. sayısında yayınlanan ve Che Guevara'yı konu edinen şiirlerinden dolayı Arif Damar, Metin Demirtaş ve o zamanki Yazı İşleri Müdürü Vahap Erdoğdu için kovurturma açıldığını ve arkadaşlarımızın yargılanmaları sonunda beraat ettiklerini geçen sayımızda bildirmiştik.

Av. Halit Çelenk'in beraat kararından önce Mahkemede okuduğu savunmasını okuyucularımıza sunuyoruz.

Ankara İkinci Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığına

Dosya No: 968/110
Özeti: Yazılı savunmadır

«Türk Solu» Dergisinin 24/11/967 günlü ve 2 sayılı nüshasında yayınlanan, başlıksız, Arif Damar ve S. Metin Demirtaş imzalı iki şiirde komünizm propagandası yapıldığı iddiası ile müvekkillerim Arif Damar, Metin Demirtaş ve derginin sorumlu yönetmeni Vahap Erdoğdu haklarında, yukarıda esas sayısı yazılı dâva dosyası ile açılmış olan kamu dâvasına dair esas hakkındaki savunmamızı aşağıda sunuyoruz:

S. Metin Demirtaş'ın şiiri hakkında:

Dâva, yarım sayfadan ibaret 22/1/968 günlü bir bilirkişi raporuna göre açılmıştır. Bilirkişiler: Ceza hukuku profesörü Sulhi Dönmezer, Sahir Erman ve kamu hukuku profesörü Recai Galip Okandan'dır. Bu kişiler, öteden beri, bu tip dâvalarda, Atatürk'çü, toplumcu, ilerici yurtseverler aleyhine rapor düzenlemekle ün salmış kişilerdir. Örnek dâvalarda aleyhte rapor düzenlemeyi sanat'ı mutade haline getirmişler ve bunu bir kazanç yolu olarak kabulelnmişlerdir. Bu yönden tarafsız sayılamazlar.

Yüksek Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin son içtihatlarına göre, T.C.K. nun 141 ve 142 inci maddelerine göre açılan dâvalarda, bilirkişilerin iktisadî doktrinlerden, sosyolojiden, ekonomi politikten anlayan ve bu alanda uzman kişilerden seçilmesi gerekmektedir. Bu yönden de bilirkişiler yetersizdirler. Bu bilirkişilerin yetersizlikleri Yüksek Kurulca da kabul edilerek, dâva konusu şiirlerin bu alanda uzman kişilere inceletilmesine karar verilmiş ve rapor alınmıştır. Bu nedenlerle, artık, dosyada mevcut 22/1/968 günlü bilirkişi raporunu hukukî değer taşıyan bir delil olarak kabul etmeye imkân yoktur. Yüksek Kurulunuzca alınan bilirkişi raporu ise, dâva konusu şiirlerde suç unsuru bulunmadığı sonucuna varmış ve bu hususu gerekçeleriyle ortaya koymuştur.

Elde edilen bilirkişi raporunun gerekçeleri dışında biz aşağıdaki hususları Yüksek Kurulunuzun dikkatine sunmak istiyoruz.

A — Olayda uygulanması istenen T.C.K. nun 142 inci maddesinin **suç unsurları şunlardır:**

Suçun manevî unsuru olan **KAST**
Suçun maddî unsuru olan **EYLEM**

Yine suçun maddî unsuru olan **«Cebir» yâni «Zor»** kullanma.

Suçun unsurlarından olan Kast ile Eylemi açıklamaya bir ihtiyaç bulunmamaktadır. Suçun unsurlarından olan «Cebir unsuru» üzerinde durmakta fayda vardır.

Gerçekten, uygulamada uzun zamandan beri bu unsur üzerinde gereken önemle durulmamış ve zaman zaman yanlış sonuçlara varılmıştır. Oysa, Anayasa Mahkemesi, 141 ve 142 inci maddelerin Anayasaya aykırılığı ididası ile açılan bir dâva sonunda verdiği kararın gerekçesinde, bu maddelerin «Cebir unsuru» nu içerdiğini kabul etmiş, Yargıtay Birinci Ceza Dairesi, Sayın Yargıç Ali Faik Cihan hakkında verdiği bir bozma kararında, maddelerin cebir unsurunu içerdiğini yine gerekçesinde açıklamıştır. Ayrıca Yargıtay 4 üncü Ceza Dairesi de ayni içtihatta bulunmuştur.

Arif DAMAR

Bu karar ve içtihatlar karşısında mahkemeler, maddelerin Cebir unsurunu ihtiva eylediğini artık kabul etmişler ve uygulama, bu yönde devam etmekte bulunmuştur.

B — Maddelerin bu unsurları karşısında, dâva konusu şiirlerde suç unsuru bulmaya imkân bulunmamaktadır. Şöyleki:

a — Müvekkillerimin olayda komünizm propagandası yapma kastleri yoktur. Savunmalarında da Yüksek Kurulunuza arzetmiş oldukları gibi, amaçları, ülkesinin bir Amerikan sömürü alanı haline geldiğini gören ülkesinin bağımsızlığını yitirdiğini gören CHE Guevera'nın, kendi ülkesinin bağımsızlığını sağlamak için nasıl çalıştığını ve hayatını bu uğurda feda ettiğini anlatmak ve onun Antiemperyalist mücadelesini ortaya koymaktır.

Nitekim şiirde, Amerikan emperyalizmine ve Belçika emperyalizmine karşı Millî Kurtuluş Savaşı veren Vıetnam ve Kongo'dan bahsedilmesi de bu düşünceyi doğrulamaktadır.

Şiirin, temel düşüncesi, **Antiemperyalizmdir, Kurtuluş Savaşıdır, Millî Bağımsızlıktır.**

Burada bazı çevrelerin, ve bilirkişilerin yanlış bir düşüncesi üzerinde durmakta fayda vardır: Bu çevreler, anti emperyalizm deyince, komünizmi anlamaktadırlar. Adeta anti emperyalizm ile komünizmi eş anlamda kabul etmektedirler. Şüphesizdir ki komünizm, emperyalizme karşıdır. Ama komünizm anti emperyalizm demek değildir. Bugün, «Tiers Monde» denilen yani Üçüncü Dünya denilen, Asya'nın, Afrika'nın ve Lâtin Amerika'nın az gelişmiş ve yabancı emperyalizmin sömürü alanı haline gelmiş sayısız ülkeleri anti emperyalizmi, millî bağımsızlıklarının sağlanması yolunda bir kurtuluş şiarı haline getirmişlerdir. Bu ülkelerin hepsi emperyalizme karşıdırlar fakat bir komünist düzen içinde bulunmamaktadırlar.

Türkiye Cumhuriyeti de, yabancı emperyalizme karşı verilen bir kurtuluş savaşından doğmuştur. Yani biz Türk yurtseverleri varlığımızı anti emperyalist bir savaşa borçlu bulunmaktayız. Atatürk, Kurtuluş Savaşını emperyalizme karşı yapmış ve zaferden sonraki bir çok konuşmalarında, bunu dile getirmiş ve bizi yutmak isteyen kapitalizme ve bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı olduğumuzu ısrarla söylemiştir.

Metin DEMİRTAŞ

Bu koşullar altında, ve böyle bir ülkede, emperyalizme karşı olan, yurdunun bağımsızlığını sömürü düzenlerine karşı korumak için mücadele eden kişilerin bu davranışlarını ortaya koyan san'atçıları suçlamak, yurtseverlikle bağdaşmayan, millî egemenlik düşüncesi ile barışmayan yurt çıkarlarına aykırı ters bir tutumdan başka bir şey olamaz.

b — Cebir unsuru bakımından da şiirlerde suç unsuru yoktur. Şiirlerde, cebir telkin edilmemektedir. Buna dair bir delil de yoktur.

Her ne kadar hazırlık soruşturması esnasında alınan raporda, şiirden bazı kelimeler alınarak, Cebrin telkin edildiği ileri sürülmüş ise de, şiirden anlamayan bu bilirkişilerin yanlış sonuçlara vardıkları daha sonra alınan rapordan anlaşılmaktadır.

Şiir sanatında semboller vardır, temalar vardır, turnürler vardır. Şiirin bu inceliklerini bilmeyenler, bazı kelimelere ters anlamlar vererek yanlış sonuçlara varmaktadırlar. Bir şiirin bazı kelimelerini alarak anlam çıkarmak da, hukukun geleneksel kurallarına aykırıdır. Şiirin bütününün anlamına bakmak ona göre değerlendirme yapmak, doğru yoldur.

Nitekim, eski bilirkişiler, **«Bizim de dağlarımız vardır Guavera», «Özsü yürümüştür dallara», «Ağır sancılarla patlayacaktır karanlıklar»** sözlerinden komünizm propagandası, ihtilâl sonuçlarını çıkarmışlardır ki, bu davranış, iyi niyetle bağdaşmadığı gibi, şiiri ve şiirin amacını anlamamak demektir. Son seçilen ve içlerinde şiirden, sanattan anlayan kişiler de bulunan bilirkişi kurulu, bu gerçeği bildikleri ve anladıkları içindir ki şiirlerde suç unsuru bulunmadığını bildirmişlerdir.

ARİF DAMAR'IN ŞİİRİ HAKKINDA

Yukarıda, eski bilirkişiler ve suç unsurları hakkında yaptığımız açıklamalar, bu şiir hakkında da aynen söz konusudur.

Bu şiir de, anti emperyalist bir temayı işlemektedir.

Bu şiirde, ozan **Köroğlu**'undan ve ozan **Dadaloğlu**'undan bahsedilmektedir. Bilindiği gibi, Köroğlu, 16 ncı yüz yılda yaşamış bir halk ozanıdır. Dadaloğlu da, 19 uncu yüz yılda yaşamış bir Türk ozanıdır. Her iki ozan da, şiirlerinde **halk egemenliğini, özgürlük düşüncelerini dile getirmişlerdir. Şiirlerinde Zor'u telkin etmemişlerdir.**

Şiirde, bu Türk şairlerinden bahsedilmesi de, şiirin amacının halk egemenliği, özgürlük, millî kurtuluş, yabancı emperyalizme karşı olmak, olduğunu açıkça göstermektedir.

Hal böyle iken, hazırlık soruşturması esnasında rapor veren yetersiz bilirkişiler, şiirden bazı kelimeleri alarak bunlara amacının dışında anlamlar vermişler ve şiirin komünizm propagandası niteliğinde olduğunu bildirmişlerdir.

Bu bilirkişiler,

«Gün gelecek, gün gelecek
Bir köyde yağmur dinecek
Çocuklar güneşte sevinecek
Yolu açık Guavera'nın.

sözlerinden, bu masumane sözlerden, suç unsuru çıkarmaya çalışmışlardır. Bu bilirkişiler, şiirdeki kelimeleri de değiştirerek kendi iyi niyetten uzak amaçlarına varmak istemişlerdir. Şiirin sonundaki:

Bir yoldur o bileceğiz
Kaleme silâhlara açılan

sözlerini,

Bir yoldur o gideceğiz
Kaleme silâhlara açılan

şekline getirerek, yani tahrifat yaparak, anlam çıkarmaya çalışmışlardır.

Şiirdeki «Kalem», «Silâh» sözleri birer tema olduğu halde, sembol olarak kullanıldığı halde, bu sözlere kelime anlamı vererek suç unsuru çıkarmışlardır. Bu da, şiirden anlamamalarının bir sonucudur.

SONUÇ :

Yukarıda yazılı nedenlerle, dâva konusu şiirlerde, T.C.K .nun 142 nci maddesinin unsurları bulunmadığından müvekkillerim Arif Damar, Metin Demirtaş ve bu şiirleri iyi niyetle ve suç unsuru görmediği için yayınlanan Vahap Erdoğdu'nun beraetlerine karar verilmesini sevgiyle ve vekâleten dilerim.

8.7.968
Sanıklar müdafileri avukat
Halit Çelenk

Onurumuz

Arif DAMAR

Onurumuz
O çok
O dağ

Aç bırakılmışızdır
Ayakta
Uykusuz

Onurumuz
Yıkar duvarları
Girer
Bir uzun ova gibi
Duvarların içine

Dudaklarımızda
Kanarken kan
Değdiririz ellerimizi
Tuzlu denizlerine
Onun

Bir yıldız akar
Çekilir geriye binlerce yıldız
Onurumuz
Siler aydınlığını
Samanyolunun

Yoksulluğumuza
Giydirdiğimiz giysi
Onurumuz

Bozgundu
Çokları bizi kodu gitti
Sığındık
Yırtıcı kuşlar kayalığına

Onurumuz
O çok
O kırıla kırıla
Koruduğumuz

Bencil Hayvan

Metin DEMİRTAŞ

Vurulmuş boyunduruğuna küçük şeylerin
Yitip gitmiş günlük telâşlarda
Yatıp toprağa sırtüstü bir bulutu
Sevinçle seyretmeği unutmuş
Aldırmazlığın üstüne yıkmış şapkasını
Bir bencil hüzzamdır altında yaşıyan
Geçse yolu çarşılardan
Nerde ucuz domates, soğan
O hepimizin zincirleri
Taş devrindenberi hep yeni olan

Yani o hiç olmadı
Sabahları açılan gazetelerle
Seni beni üzen resimlerde
İşte yine bir kent bombalanmış Vietnam'da
Kadınlar öldürülmüş ve çocuklar yanlışlıkla
Öyle diyor bilmem ne haberler ajansı
Onunsa öfke duymaz çöl yüreği
Açmadı, açmaz hiç isyan çiçeği
Belki bakar da iğrenir
Ya da azıcık üzülür uzaktan
Gülen ağlıyan hayvanda tamam
Yürekli hayvanda olmıyan

tartışılacak tarih tezi

Dr Hikmet KIVILCIMLI

4 — TARİHİN DETERMİNİST BÜTÜNLÜĞÜ

Tarihin bata — çıka gidişine Akdeniz Medeniyetlerinden örnek verdik. Çünkü, klâsik Tarihte en iyi yazılı ve herkesin her an az çok öğrendiği olaylar Greko — Romen Medeniyetinde belirlidir. Medeniyet Tarihi bir az içyüzünde incelenirse adım adım aynı gidişin kaçınılmazlığı görülecektir. Yakındoğunun Irak Mısır, Uzakdoğunun Çin, Hint Medeniyetlerinin alınyazıları: Hep o Barbarlarla Medeniyetler, yahut: Ortak Mülkiyet ile Özel Mülkiyet arasındaki, denizlerle karalar arasındaki Med ve Cezirleri andıran çelişme ve çekişmeler ile çizildi.

Klâsik Tarih Bilimi o sikllerin (dönemlerin) farkında olmazlık edemiyor. Ancak Medeniyetlerin alt üstlüklerini: Tarihin insanlık ölçüsünde diyalektik bir bütünlük ve determinizm momentleri olarak ele almıyor. Ya kişilerin beceri ve becerisizlikleri, ya kurum ve kuralların başarı veya başarısızlıkları yüzünden çıkagelmiş kör tesadüfler, kanunsuz kargaşalıklar, iyi olmuş yahut yazık olmuş uygunluklar veya terslikler sayıyor. O zaman Tarih, Kaza ve Kaderin cirit attığı bir kör dövüşleri alanına, şairce kahramanlıklar, yahut haince daltabanlıklar edebiyatına döndürülüyor. Tarih, artık kanunluğu ve determinizmi kavranır insancıl olayların bilimi olmaktan çıkarılıyor.

Batı Kapitalizmi için, Tarihi Mahşer yerine çevirme önyargıları beslemek yahut paradoksla hoş vakit geçirmek gibi çıkarlar sağlıyabilir. Doğu için bu teorik bir boşluk ve karanlık olur. Özellikle Türkiye'nin ve Osmanlı İmparatorluğunun, genellikle «GERİ ÜLKELER» in ekonomik ve sosyal gerçekliklerini gereği gibi düşünmek ve hele davranmak istedik mi, her şeyden önce: O klâsik burjuva Tarihçiliğinin SOSYAL DETERMİNİZM DÜŞMANLIĞI diyebileceğimiz eğilimini gidermek zorundayız.

Organizma, tek hücrelilerden maymuna ve insana doğru **evrim** yapmış canlı tiplerdir. Antika Tarihin tek hücresi **KENT**'tir. Yazılı Tarih Kent'ten çıkıp canlı tipler gibi çeşitli medeniyetlerle bata çıka gelişmiştir. Her çıkış kendinden önceki batışla ilgili bir evrim zincirinin halkasıdır. Tarih zinciri içinde batışların da, çıkış halkaları kadar önemleri vardır. Batışla çıkışın çelişkili parçalılığı Tarih diyalektiğinin bütünlüğünü ve kanunluğunu belirtir. O kanunların güttüğü geçmiş gerçeklikler oldukları gibi davranılmazsa, bugünkü ve yarınki sosyal gerçekliklerin (gerek Kapitalist Anavatanlarda, gerek Geri ve Sömürge ülkelerde) Teorik bakımdan değerlendirilmesinde eksiklerden kurtulunamaz.

Toynbee gibi, İntelicens Servis'in Sosyalist «Büyük Tarihçi» leri de: Tarihe bir determinizm arar görünürler. Onların araştırmaları: Klâsik Tarihin yozlaştırılmış parçalılığından usanan kimselere, filozof ceplerinden çıkarıp sundukları YAKIŞTIRMA «Determinizm» lerdir. Çünkü, bilinen sınıf nedenleriyle, uydurukçuluğa en elverişli alan derme çatma klâsik Tarih bilimidir. Oysa, uyduruculuğa hiç gerek yoktur. Tarihin kendi gerçek gidiş kanunları her kuruntudan güçlüdür. Yeter ki, onları izlerden skolâstiğe ve metafiziğe kaçmıyalım.

5 — TARİHCİL DEVRİM KANUNU :

Antika Tarihin en büyük gidiş kanunu: Barbarlıkla Medeniyet arasındaki çelişkilerde yatar. Kadim Tarih manivelesinin kısa momenti Medeniyet, uzun momenti Barbarlık gücüyle ağır basar. O iki manivelâ kolu EKONOMİ adlı dayanak sivrisi üzerinde, kimi o yana, kimi bu yana alçalıp yükselerek işler.

Antika Tarihte, bir Medeniyet doğdu mu, ölünceye değin geçen olayların temel üretici güçleri, kurulu niceliğin (düzen keyfiyetinin) dengeliliğini az çok kururlar. Genel olarak EKONOMİK diye adlandırılan madde ilişkileri, — hiç değilse son duruşmada — Medeniyetin ÜSTYAPI ilişkilerini belirlendirirler. Kurulu düzenin üretici güçlerinden Coğrafya ve Teknik adlı maddecil üretici güçlerinden Coğrafya ve Teknik adlı maddecil üretici güçler çerçevesinde, belirli insancıl gelenek - görenek ve kollektif aksiyon üretici güçleri belirli bir gelişim biriktirir.

Bu birikim, Toplumun EVRİM (Tekâmül) çağıdır. Klâsik Tarih anlayışı, bu çağ olaylarının determinizmini, daha Tarihcil maddecilik doğarken benimsemiş olmalı idi. Burjuva Tarihçiliğinin kıyışamadığı bu iş, ancak gene Tarihcil Maddecilikçe yapıldı.

Kadim Toplumun değişmez üretim temeli: **Toprak** ekonomisine dayanır. Üretimle bütün ilişkisi, uzaktan aracılık ve sömürücülük yapmak olan **TEFECİ — BEZİRGÂN** sermaye: olayların itişiyle, çok geçmez, Toprak mülkiyetine de sinsice el atarak EFENDİLEŞİR, DEREBEYİLEŞİR. Derebeyileşmenin azdırdığı sosyal sınıf çelişkileri: Bir çözüm yolu olan **SOSYAL DEVRİM** biçimine başvuramaz. Çünkü, Antika Toplumda, ne Kapitalizmin yaptığı gibi **ÜRETİM SOSYALLEŞİR** ne işveren sınıfının kendisine «Mezar kazıcı» olarak yetiştirdiği bir sosyal devrimci İŞÇİ SINIFI (Proletarya) gelişir.

O yüzden, Kadim medeniyetlerden her biri, hep içinden çıkılmaz kör dövüşleriyle, önce, arteryosklerozlu hayvan gibi duralayıp taşlaşırlar. Sonra kurulu medeniyet, eskimiş bir yapı, yahut kangıranlaşan bir organizma gibi yer yer çatırdayıp dökülür. Birikim sona ermiş, Toplum **DEVRİM** (İNKILÂP) çağına girmiştir. O zaman eski medeniyet çöker, yeni bir medeniyet doğar. Tarihin bu geçit konağı üzerine, Klâsik Tarih pek çok olaylar anlatır. Ama, eski medeniyetin batışıyla, yeni medeniyetin çıkışı arasında bir **determinizm** aramaz.

Bu tutum, az çok anlayışla karşılanmalıdır. Engels, **geçit** olaylarını nbelirlendirilişindeki güçlükleri Antidühring'in önsözünde pek güzel açıklar. Yaşama ile Ölüm, Sağlıkla Hastalık, Çocuklukla Erginlik ve ilh gibi herkesin açıkça görüp bildiği tabiat olaylarındaki NİCELİK (KEYFİYET) değişiklikleri bile metafizik mantıkla kestirilip attırılamaz. Çok kısa ve nâzik GEÇİT olaylarında yatan **SIÇRAMA** ancak diyalektik momentinin yakalanmasıyla kavranılabilir.

Antika Tarihte, bir Medeniyetten ötekine geçişi sağlıyan nicelik sıçraması: Araya BARBAR adlı taze insancıl üretici güçler girmedikçe gerçekleşememiştir. Çürümüş bir medeniyetin DEVRİLİP ortadan kaldırılması hep barbarların akınıyla kesinleşmiştir. O yıkılışlara Sümer'lerden Greklere dek **«TUFAN»** denilmiş İslâmlıkta **«KIYAMET»** adı verilmiştir. Biz basitçe **TARİHCİL DEVRİM»** terimini uygun buluyoruz. Çünkü medeniyetin yıkılışı da bir DEVRİM'dir. Ama, **SOSYAL DEVRİM** aynı Toplum içinde bir Sosyal Sınıfın ötekisini kaldırmasıdır. **Tarihcil Devrim:** Toplum dışından gelen daha geri, bir BAŞKA TOPLUM insanlarınca yapılır. Sırf SOSYAL DEVRİM olamadığı için, onun yerine TARİHCİL DEVRİM gelir.

Tarihin yüzeyinde Medeniyetle Barbarlık arasındaymış gibi geçen Tarihcil Devrim etki — tepkileri, gerçekte en derin üretici güçlerin yönettiği **ÖZEL MÜLKİYET** ile **KAMU MÜLKİYETİ** arasındaki karşılıklı etki — tepkilerdir. Bu çelişkili gidiş bütün Antika Tarih boyunca, hiç aman vermeksizin sürüp gittiği için bir sosyal kanun gücünü taşır. Buna **TARİHCİL DEVRİM KANUNU** denebilir.

Tarihcil Devrim Kanunu, Medeniyetin başladığı günden Kapitalizmin SOSYAL DEVRİM'ler çağını açtığı güne dek: Düzgün bir saat çalışmasiyle işler. Klâsik Tarihte, birbirinden kopmuş, birbirine benzemez, hattâ birbirinin zıddı olarak anlatılan bütün Medeniyetlerin birbirlerine bağlılığını, «Tekerrür» sayılan benzerliklerini ve çelişkileriyle bir arada bütünlük teşkil ettiklerini Tarihcil Devrim Kanunu belirlendirir. Bu kanun bilimcil düşünceyle incelenip uygulandı mı, Tarih zincirinin bütün halkaları eksiksizce ve aksaksızca birbirlerine bağlanmış bulunur. Şimdiye dek çözümü askıda kalmış, hattâ «Esrar», «Gayya kuyusu» sayılmış nice problemlerin iç zenberekleri yakalanmış olur.

Bu gerçeği iki çözümü yapılmamış büyük olayla örnekliyelim.

6 — TARİHCİL DEVRİM NİÇİN OLUR?

Barbarlık geri ve insanlık evrimince ALT ve İLKEL bir Toplumdur. Medeniyet ileri, ÜSTÜN ve daha OLGUN bir toplumdur. Nasıl olur da, geri barbarlık, ileri medeniyeti yener? Burjuva Tarihçiliği bunu kasıla kasıla bir içine işlenilmez bilmece — bulmaca saymaktan pek hoşlanır. O bilmecenin üzerine sürüyle yalan, dolan aldatmacaları kuracaktır. Ancak Sosyalistler, hattâ Plehanof gibi skolâstikçe marksistler bile o konuda bocalar.

Yanılışın nedeni, Tarihcil Maddeciliğin verdiği ÜRETİCİ GÜÇLERİ iyi değerlendirememekte toplanır. Çoğu, Maddecil Üretici Güçlere: Coğrafya ve Tekniğe aşırı değer vereyim derken, İnsancıl üretici güçlerin canlı değeri küçümsenir: İnsanın Tarihcil Gelenek ve Görenek, Kollektif aksiyon gibi üretici güçleri gözden kaçırılır. Tarihi yapan İNSAN soyutlaştırıldı mı, yahut otomatlaştırılıp gölgeleştirildi miydi: Ya insanüstü güçlere, yahut insanı hayvan yerine koyan sırf mekanik güçlere kayıp, kaba burjuva materyalizmine düşmekten kurtulunamaz.

Tarihte, insancıl güçleri en büyük dirençle savunan kimseler, barbarlar olmuştu. Barbar, ilkel de kalsa «SOSYALİST» bir KAMU düzeninin çocuğu idi. Eşitsizlik bilmiyordu. O yüzden yalanı ve korkuyu kendi Toplumu içine sokmayan alabildiğine ülkücü yiğitti. Böyle yüce karakterli kişilerden derleşik olan Barbar topluluğu, ne denli az kalabalık olursa olsun: var olan bütün üyeleriyle bir tek vücut gibi düşünüp davranıyordu. Medeniyet insanları ise, ne denli çokluk olursa olsunlar, içlerine kurt düşmüş kuru kalabalıktılar. Binbir çelişkiyle birbirlerine düşmüşlerdi. İlkel Kamu düzeninin katışıksız: Eşitlik — Doğruluk — Yiğitlik gelenekleri ve Kankardeşliğinden doğma yaman Kollektif aksiyon güçleri Medeniyet insanında tükenmişti. Yalnız KİŞİ ÇIKARI, PARA, DALAVERE, YOBAZLIK, Zorbalık ile külâh kapıp sömürü sürdürüyordu.

İnsanlık gelişiminin, Tarihcil gidişiyle tuttuğu yönde YENİ Coğrafya ve Teknik üretici güçlere gebe olan yerlerde: çürümüş Medeniyet insanı ile, gürbüz Barbar insanın çatıştıkları gözönüne getirilsin. Medeniyet üst Sınıflarının, kendi efendiliklerini yalnız zorbaca sürdürebilmek üzere, kendi yurttaşlarına güvenemedikleri için, o bedenî ve ruhu sağlam Barbarları Medeniyete doğru ister istemez çağırmış, onlara medeniyet bozgununun bütün içyüzlerini öğretmiş bulundukları düşünülsün.

İnsancıl üretici güçlerin, Diyalektik Sıçrama momentinde (Marx'ça pek güzel işaret edildiği gibi) **SAVAŞI** keskin bir **EKONOMİ** gücü yaptığı sıralar sık sık patlak verirler. Öylesine neyrenk Tarih noktalarında: çökkün Medeniyetin coğrafyası aşınmış, yeni coğrafyalar ve medeniyetçe geliştirilmiş teknikler barbarın eline geçmiştir. En yüksek kertesinde bunalım, ortada, insancıl üretici güçlerden başka tutamak bırakmamıştır. Bu şartlar ortasında Medeniyet insanı, hiç beklemezken, ansızın Barbar insana yenilecektir ve yenilmiştir. SOSYAL DEVRİMİni başaramıyan Medeniyet, TARİHCİL DEVRİMle yıkılacaktır.

7 — TARİHCİL DEVRİM NASIL OLUR?

Medeniyetlerin yıkılıp kurulmaları kaç türlü olur?

Kadim Tarih gerçekliği yakından izleyince, orada başlıca iki türlü TARİHCİL DEVRİM tipi karakteristiktir: 1) **Orijinal** bir yeni medeniyet doğuran Tarihcil devrim; 2) Eski Medeniyetin **Rönesansını** doğuran Tarihcil Devrim.

Her Tarihcil Devrimin bir ŞARTLARI bir de SEBEPLERİ vardır. Tarihcil Devrim **Şartları:** Toptan İnsanlığın gidişinde ulaştığı **GELİŞİM ÇAĞININ** şartlarıdır. Tarihcil Devrimin **Sebepleri:** Yeni gelişimlere gebe Coğrafya ve Teknik üretici güçlerle, o güçleri ele alabilecek TARİH ve İNSAN (Gelenek, görenek, Kollektif aksiyon) üretici güçleridir.

İki tür olan Tarihcil Devrimin: **ORİJİNAL bir Medeniyet** mi yoksa bir **MEDENİYET RÖNESANSI** mı doğuracağı: Bir yandan Medeniyetin ulaştığı **Tarihcil düzeye,** öte yandan Devrimi yapan Barbarlığın ulaştığı **Sosyal düzeye** göre belirlenir.

1. — ORİJİNAL MEDENİYETE VARAN TARİHCİL DEVRİM. Medeniyet, arapçanın pek bilinen deyimi ile **«MEDİNE»** den (Türkçesi **KENT**'ten, Fransızcası **Cité**'den) çıkar. Medeniyetin birinci çağı, ilk düzeyi: **KENTLEŞME** (Medineleşme — Siteleşme) konağıdır. Medeniyet, Kentleşme çağının TARİHCİL DÜZEYİNDE ise, Medeniyeti yıkmıya çağırılı barbarların öncülüğü ve güdümü **YUKARI BARBARLIK KONAĞI**nın SOSYAL DÜZEYİNDE bulunuyorsa: Medeniyetle Barbarlık arasında patlak veren savaş üzerine olan Tarihcil Devrimin sonucunda ortaya bir **ORİJİNAL MEDENİYET** doğar. Sümerleri yıkan Semit Barbarlarının AKAD medeniyetini kurmaları gibi: Acem medeniyetini yıkan Hicaz araplarının İSLÂM medeniyetini kurmaları gibi. **Yukarı Barbarlık:** Tarımı keşfetmiş, Kent kurabilmiş toplumdur. Bu toplum kendi kentinin kurulları ve kurallariyle orijinal bir medeniyet kurar.

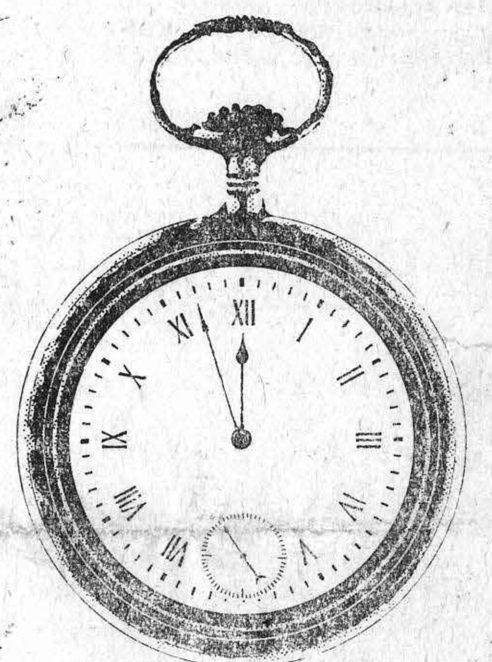
2. — MEDENİYET RÖNESANSINA VARAN TARİHCİL DEVRİM. Kentlerde doğan medeniyet zamanla kent birimini aşındırır. O zaman Kentlerin santralizasyonu başlar. O klâsik anlamiyle **«İMPARATORLUK»** adı verilen kentlerin açılışları çağına gelmiş bir medeniyetin **TARİHCİL DÜZEYİNE** gelinmiş ise, medeniyeti yıkmıya çağırılı Barbarların öncülüğü ve güdümü **ORTA BARBARLIK** konağının **SOSYAL DÜZEYİNE** ulaşmış bulunuyorsa Medeniyetle Barbarlık arasında patlak veren savaş gene bir TARİHCİL DEVRİM yapar. Ancak bu devrimin sonucu olarak doğan şey, yeni bir medeniyet olamaz; eski yıkılmış orijinal medeniyetin bir **RÖNESANSI** olur. Türk ve Moğolların İslâm medeniyeti sonunda kurdukları **«TAVAİF'ül MÜLÛK»** adlı, İslâmlığın DİRİLİŞ devletleri gibi! Cermenlerin, Macarların yıktıkları Roma medeniyeti üzerinde kurdukları **«FEODALİTE»** adlı Kadim Romanın DİRİLİŞ devletleri gibi.

Orta Barbarlık: Çobanlığı keşfetmiş, Göçebe toplumdur. Kendisinden iki Tarih basamağı yukarıda bulunan eski medeniyetin uçsuz bucaksız tarım ve kültür ilişkilerini kapsıyacak kurul ve kurallar Orta Barbarlıkta yoktur. Onun için, çökmüş Medeniyetin değerlerini kurtarıp, barbar aşısı yaparak diriltmekle yetinir.

Her kanun gibi, Tarihcil Devrim kanunu da, genel çizileriyle verilirken, az çok soyutlaştırıldı. Marx ta, Kapitalist düzeni bir «MATAHLAR YIĞINI» olarak anarken bir soyutlaştırma yapmıştı. Kapitalizmin eğemen olduğu her ülkede ise, en başka çeşitli kapitalist ve sosyal biçimler vardı. Tıpkı öyle, Tarih boyunca Tarihcil Devrimin ana kanunu sürüp gitmekle birlikte, her ülkede ve ayrı zamanlarda en çeşitli somut ilişkiler de katışık bulunmuştur. Nüans ayrımları taşıyan sayısız orijinal medeniyetlerin ve medeniyet rönesanslarının sonsuz türleri, genel Tarihcil Devrim Kanununu çürütemez: Terisne, bütün zenginlikleriyle somutlaştırıp ispatlar.

Görüyoruz. Konu, yeryüzünün ileri yahut geri bütün ülke insanlarına açık araştırma alanıdır. 20 inci yüzyılda Tarihcil Maddeciliği kavramış bir insanın orijinal araştırma yapması, hem hakkı, hem görevi ve gücü içinde sayılmalıdır. Türkiye aydınının, Batılı Bilgin önünde yamyassı AŞAĞILIK DUYGUSU kadar, kendi toprağındaki düşünüre karşı, karlı dağları ben yaratırım sanan AŞAĞILIK KOMPLEKSİ artık Türk MİLLİYETÇİLİĞİNE sığamaz.

Bu alanda, bütünlüğüne tutarlı başka araştırmıya rastlamadık. İnşallah vardır. Varsa karşılaştırmalar yapılması için ne mutlu şeydir. Yoksa, Osmanlı yobazının «BİD'AT» tan ürktüğü gibi sırf «gâvur icadı» olmadığı için değil, gerçeklere uyup uymadığına göre eleştiriye uğratılmalıdır bu görüş.

TÜRK SOLU — Haftalık Gazete ☆ Sahibi: Şerif Tekben ☆ Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Bora Gözen ☆ İdare yeri Yazışma ve Abone Adresi: Babıâli Caddesi No: 29 İstanbul, Telefon: 27 39 61 ☆ Ankara Temsilciliği: Ahmet Say, Meşrutiyet Caddesi Altın Han No: 17 ☆ Dizgi ve baskı: Son Telgraf Matbaası, İstanbul, Telefon: 27 54 12 ☆ İstanbul dağıtımı: Fuat Büte.Ankara Cad. No. 34.

Telefon: 27 89 49 ☆ Ankara dağıtımı: Ankara Umum Gazete Bayileri Kooperatifi ☆ Ege Bölgesi Dağıtımı: Orhan Özşişman, İzmir ☆ Anadolu dağıtımı Sabri Özakar, İstanbul, Telefon: 27 23 68 ☆ Yıllık abonesi: Yurt içi 20 TL. Avrupa uçak: 60 TL., Amerika uçak: 150 TL. ☆ İlân santimi 20 TL. Yayın ilânları % 50 indirimlidir.